

Årsrapport 2000

*Forskningsinstituttene
Samlerapport*

**Norges
forskningsråd**

I Oppsummering

Årsrapporten for forskningsinstituttene er en del av Forskningsrådets årsrapport og består av i alt fem deler. I tillegg til denne samler rapporten legges det fram egne rapporter for teknisk-industrielle institutter, primærnæringsinstituttene, kultur- og samfunnsfaglige institutter og miljø- og utviklingsinstitutter. Disse inneholder også mer detaljert informasjon om de enkelte instituttene. De få medisin- og helseinstituttene presenteres i denne samler rapporten (avsnitt 1.5).

Årsrapporten omfatter virksomheten ved 68 institutter. Disse er i store trekk sammenfattende med de instituttene som omfattes av "Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter", med et par institutter i tillegg. Rapporteringen omfatter den totale virksomheten ved disse instituttene, både FoU og annen virksomhet, eksempelvis utredninger, dokumentasjon, rådgivning m.m.

Det er ikke skjedd større strukturelle endringer i instituttsektoren i 2000 og antall forskningsinstitutter som dekkes av rapporten er omtrent det samme som forrige år. Totalt sett gir materialet et bilde av en sektor som er relativt uforandret og hvor rammebetingelsene fra tidligere er videreført. Men den økonomiske utviklingen i sektoren samlet sett er ikke tilfredsstillende, og dette vil trolig forsterkes hvis det ikke gjennomføres tiltak for å bedre situasjonen. Det kreves økte oppdragsinntekter og reduksjon i kostnadene f.eks ved effektivisering av driften og samordning av fellesfunksjoner. I 2000 gikk hele 34 av de 68 instituttene som omtales med underskudd, som er en økning på 5 institutter i forhold til 1999. Kun de teknisk-industrielle instituttene hadde et samlet overskudd av betydning, men også dette er mindre enn i fjor.

Det dårlige driftsresultatet for forskningsinstituttene samlet sett skyldes en stagnasjon i inntektene samtidig som det ikke er gjort tilstrekkelig for å dempe kostnadene. Andelen finansiering fra næringslivet er konstant i forhold til 1999 og mindre enn i 1998. Alle instituttgruppene bortsett fra de teknisk-industrielle instituttene, har sin hovedfinansiering fra det offentlige, som utgjør om lag 75% av inntektene. For de teknisk-industrielle instituttene utgjør offentlig finansiering rundt 40%. Disse instituttene har altså helt en annen finansieringsstruktur enn de andre instituttene, men har samtidig det beste driftsresultatet av instituttgruppene. De andre instituttgruppene har en stor utfordring i å øke oppdragsinntektene og effektivisere driften for å bedre driftsresultatet. Forskningsrådets bevilgninger til instituttene i 2000 økte svakt med rundt 20 mill. kroner i forhold til 1999.

Grunnbevilgningens andel av de samlede basisbevilgningene utgjør bare 35% for de teknisk-industrielle instituttene, mens den er på hele 60-80% for de andre instituttgruppene. Andelen strategiske instituttprogram er tilsvarende høyere for de teknisk-industrielle instituttene. Dette gjør at de teknisk-industrielle instituttene har mindre mulighet til å bygge langsiktig kompetanse og vedlikeholde dagens kunnskap i forhold til de andre instituttene. En annen tydelig forskjell mellom instituttgruppene, er at primærnæringsinstituttene har en basisfinansiering som %-vis er omtrent dobbel så stor som for de andre instituttene. Basisfinansieringen utgjør hele 50% av inntektene for primærnæringsinstituttene, mens den bare utgjør 15% for de teknisk-industrielle instituttene og rundt 20% for de andre. Andelen oppdragsinntektene er tilsvarende størst for de teknisk-industrielle instituttene, mens den er minst for primærnæringsinstituttene. Rammebetingelsene for instituttgruppene er forskjellige

fordi styrings- og finansieringsmåten har vært under omlegging og de teknisk-industrielle instituttene er kommet lengst i prosessen.

Den økonomiske situasjonen for instituttene samlet tilsier at samling i større enheter eller et tettere samarbeid mellom institusjonene bør vurderes, både for å få en større faglig bredde og bli mer slagkraftig internasjonalt. Anbefalingene fra instituttevalueringene som er gjennomført må inngå som del av vurderingen. Forskningsinstituttene mulighet til å utvikle kompetanse på nye områder og videreutvikle eksisterende ressurser avhenger i stor grad av de offentlige basisbevilgningene, mens oppdragsinntektene går til mer kortsiktige prosjekter. Forskningsrådet mener at basisbevilgningene totalt sett bør økes dersom instituttene skal kunne dekke FoU-behovet for næringslivet og samfunnet fremover. Det er nødvendig at instituttene får en sterkere finansiell basis for å kunne delta aktivt i EUs forskningssamarbeid og være konkurransedyktig internasjonalt. Forskningsinstituttene rolle framover i forhold til universitetene og høyskolene og lokalt nærings- og samfunnsnivå er blitt aktualisert ved fremlegging av kvalitetsreformen i St.meld. nr.27 (2000-2001). Kompetanseoverføring og arbeidsdeling mellom institusjonene og samvirke med brukerne vil være sentrale stikkord her.

Kapittel 1 gir et sammendrag av virksomheten ved forskningsinstituttene. Kapittel 2 gir en gjennomgang av hovedtallene for 2000. Hovedtallene for den samlede virksomheten ved instituttene er gitt i vedlegg 2.

1.1 Sammendrag av Primærnæringsinstituttene

Rapporteringen fra primærnæringsinstituttene omfatter opplysninger fra i alt 14 institutter, åtte landbruksforskningsinstitutter og seks fiskeriforskningsinstitutter. Forskningsrådet har i 2000 hatt ansvar for basisbevilgninger til ni av disse instituttene: Akvaforsk, Senter for bygdeforskning i Allforsk (fra 2001 egen stiftelse Norsk senter for bygdeforskning (Bygdeforskning)), Fiskeriforskning, Jordforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), Norsk senter for økologisk forskning (NORSØK), Planteforsk, Norsk institutt for skogforskning (NISK – fra 2001 Skogforsk som kortnavn) og Veterinærinstituttet. De øvrige fem instituttene har annen form for grunnfinansiering: Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt finansieres direkte over statsbudsjettet. NORCONSERV og Matforsk finansieres delvis gjennom offentlige avgifter. SINTEF Fiskeri og havbruk ble i 2000 hovedsakelig finansiert av program- og prosjektinntekter fra Forskningsrådet samt oppdragsinntekter fra næringslivet. Fra og med 2001 får også NORCONSERV og SINTEF Fiskeri og havbruk grunnbevilgning over Forskningsrådets budsjett med midler fra Fiskeridepartementet. Primærnæringsinstituttene har ulik organisering og tilknytning til statsforvaltningen. To av instituttene er ordinære forvaltningsorganer, fire har status som forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, fem er næringsdrivende stiftelser mens tre er organisert som ordinære aksjeselskaper.

Primærnæringsinstituttene har hatt en total omsetning (driftsinntekter) på knappe 1260 mill. kroner i 2000, fordelt med 677 mill. kroner på landbruksforskningsinstituttene og 581 mill. kroner på fiskeriforskningsinstituttene. Akvaforsk er i denne sammenhengen regnet som et landbruksforskningsinstitutt. Landbruksforskningsinstituttene har hatt en svak, men jevn vekst på 5 % fra 1997 til 2000, mens fiskeriforskningsinstituttene har hatt en sterk vekst på over 100 mill. kroner eller 23 % i samme periode. Med i dette bildet hører at SINTEF Fiskeri og havbruk ble etablert ved årsskiftet 1998/99. Driftsresultatet for de fleste av instituttene må karakteriseres som dårlig, kun Senter for bygdeforskning, NILF og Planteforsk har overskudd. Havforskningsinstituttet og Ernæringsinstituttet har også regnskapsmessige overskudd (overføring av midler).

Forskningsrådet har kanalisert vel 290 mill. kroner til primærnæringsinstituttene i 2000, fordelt med 163 mill. kroner som basisbevilgninger (grunnbevilgning + strategiske programmer) og 128 mill. kroner som ordinære prosjektmidler. Både basisbevilgningene og prosjektmidlene har økt i perioden 1997 til 2000, basisbevilgningen med 14 % og prosjektmidlene med 12 %. Økningen er sterkest for fiskeriforskningsinstituttene. For landbruksforskningsinstituttene har det vært en nedgang både i grunnbevilgning og i prosjektinntekter i perioden. Grunnbevilgningen til landbruksforskningsinstituttene er således redusert fra 107 mill. kroner i 1997 til 88 mill. kroner i år 2000, mens bevilgningene til strategiske programmer til disse instituttene er økt fra 15 mill. kroner til 41 mill. kroner i samme periode. For fiskeriforskningsinstituttene har bevilgningene til strategiske programmer økt fra 2 mill. kroner i 1997 til 10 mill. kroner i 2000. I alt var det 39 strategiske programmer i gang ved instituttene i 2000. Målsettingen om et forholdstall på 2:1 for grunnbevilgning i forhold til strategiske programmer er nå oppnådd for primærnæringsinstituttene samlet.

Instituttene har i år 2000 hatt oppdragsinntekter fra næringsliv og offentlig forvaltning på 370 mill. kroner fordelt med om lag 50 % fra hver av disse finansieringskildene. Inntektene fra forvaltningen viser en heller svak økning fra 1997 til 2000, fra næringslivet er det en relativt sterk økning i perioden.

Personalressursene utgjorde i 2000 1768 årsverk, dette er om lag det samme nivået som i 1997. 758 eller ca. 43 % av disse årsverkene er klassifisert som forskerårsverk. Antall forskerårsverk ved landbruksforskningsinstituttene er redusert med om lag 20 fra 1998 til 2000, ved fiskeriforskningsinstituttene er det totalt en svak økning i samme perioden. Dette skyldes i sin helhet etableringen av SINTEF Fiskeri og havbruk. Tallet på ansatte forskere med doktorgrad ved instituttene viser en positiv utvikling i perioden 1997-2000. Fra 326 i 1997 er tallet økt til 406 i 2000, hvorav kvinneandelen er 30% (117). I alt 133 doktorgradsstipendiater hadde arbeidsplass ved instituttene, av disse var 73 eller vel 62 % kvinner.

Tallet på vitenskapelige artikler publisert i tidsskrift med refereordning er også økt fra 454 i 1997 til 509 i 2000. Men utregnet som artikler pr. forskerårsverk blir det likevel en svak nedgang fra 0,69 artikler pr. forskerårsverk i 1997 til 0,67 artikler i 2000. Forholdstallet er jevnt over svakest for landbruksforskningsinstituttene.

Forskningsrådet har i 2000 fokusert sterkt på det forskningsutførende nivået, herunder instituttsektoren, både gjennom eksterne evalueringer og intern kompetansekartlegging. Det er gjennomført en evaluering av fem av landbruksforskningsinstituttene; Senter for bygdeforskning, NORSØK, NISK, Planteforsk og Veterinærinstituttet. Evalueringskomiteen konkluderte med at disse instituttene fyller sin rolle som nasjonale kompetansesentra på en god måte, men at det fortsatt er forbedringsmuligheter når det gjelder å tilfredsstille behovet til kundene. Markedstenkningen og -orienteringen har trengt ulikt langt ned i instituttene. Balansen mellom forskning og oppdragsvirksomhet ble vurdert til å være akseptabel, og oppdragsvirksomheten, herunder forvaltningsstøttefunksjonen, ble vurdert til å være tilfredsstillende forskningsbasert. Komiteen mente også at instituttene gjennomgående har en høy vitenskapelig produksjon, men anbefalte fortsatt fokus på, og prioritering av, internasjonal publisering. Det ble også anført at samspillet mellom departementet, Forskningsrådet og instituttene når det gjelder forholdet mellom basisbevilgningen og departementets kjøp av forvaltningsstøttefunksjoner ennå ikke har funnet sin form. Komiteen betegnet instituttens økonomi som anstrengt, og anså at det er nødvendig å arbeide for å styrke inntektene og redusere kostnadene. Det ble også fremmet forslag om at

Forskningsrådet bør ta ut en del av grunnbevilgningen og tildele denne etter utvalgte kriterier, slik at tildelingen blir mest mulig ensartet i forhold til instituttets kvalitet, oppgaver og roller i samfunnet. Forskningsrådet gjennomførte en utredning av dette spørsmålet høsten 2000 og vil se saken i sammenheng med innføring av 3-års kontrakter for grunnbevilgning til instituttene.

Evalueringskomiteen foreslo også at ansvaret for forskningen innenfor økologisk landbruk skal overføres fra NORSØK til henholdsvis Planteforsk, Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole, og at hoveddelen av forskningsinnsatsen i Planteforsk konsentreres til fire enheter. Endelig foreslo komiteen at Planteforsk og NISK vurderes omdannet til stiftelse eller aksjeselskap. Disse spørsmålene har Forskningsrådet foreløpig ikke tatt stilling til. En avventer her anbefalinger fra komiteen som Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Landbruksdepartementet har satt ned for å vurdere forskning og relevant høyere utdanning på landbrukssektoren (systemevaluering). Rapport forutsettes å bli avgitt august 2001. Planteforsk og Jordforsk har startet drøftinger om ulike former for framtidige samarbeidsmodeller, herunder fusjon mellom de to institusjonene.

Forskningsrådet har også satt i gang en evaluering av fiskeriforskningsinstituttene. Denne evalueringen skal være ferdig høsten 2001.

1.2 Sammen drag av Kultur- og samfunnsvitenskapelige instituttene

Instituttstrategiske utfordringer

Instituttsektoren står sentralt i norsk forskningspolitikk. Vitale institutter er viktige virkemidler for å nå de mål som Storting og Regjering har satt for forskningspolitikken og for deler av sektorpolitikken. Instituttene er også viktige for å realisere Forskningsrådets strategier. Kultur og samfunns instituttsektor består av i alt 27 institutter. I tillegg omfatter rapporteringen to institutter (NIFU og STEP-gruppen) som ligger under Strategiområdet. Av disse mottok 19 basisbevilgning fra KS. KS-instituttene utgjør ca. 1100 årsverk og har sin tyngde innen samfunnsfaglig forskning. De instituttene som får basisbevilgning fra KS utgjør ca. 600 årsverk.

Forvaltning av basisbevilgninger

Kultur og samfunn mottar midler til basisbevilgning til navngitte institutter fra fire departementer, KUF, NHD, SD og MD. Basisbevilgningen fordeles til grunnbevilgning og strategiske instituttprogram (SIP). Instituttene som mottar bevilgning er de 12 regionale instituttene, de tre utenrikspolitiske instituttene (CICERO, PRIO, FNI), samt FAFO, ISF, SNF og TØI. I tillegg gis SIP til NUPI. I 2000 var den samlede rammen på 78,084 mill. kroner. Etter at budsjettsansvaret for de regionale instituttene ble overført fra KUF til NHD med virkning fra 1.juli 2000, kommer hovedtyngden av midlene fra KUF og NHD.

Siden 1997 har NIFU på oppdrag fra Forskningsrådet samlet inn nøkkeltall som belyser instituttene virksamhet. Dette gir oss fire år med systematisk nøkkelinformasjon som belyser utviklingen av en rekke forhold ved instituttene. I 2000 har et KS-oppnevnt utvalg evaluert Fafø, ISF, NIBR og NOVA parallelt med at Miljø og utvikling har gjennomført en evaluering av CICERO. Med dette er det i løpet av de siste 10 årene gjennomført evalueringer av alle instituttene som får basisbevilgning fra Kultur og samfunn. Samtidig har NIFU foretatt en vurdering av instituttevalueringene i perioden 1995-99.

I institutt rapporten fra KS er det gitt en oversikt over endringene i totale inntekter, basisbevilgning og antall FoU-årsverk for perioden 1997 - 2000 for de instituttene som mottar basisbevilgning fra KS. Det framgår av denne tabellen at det for hele sektoren har vært en

økning i de samlede inntektene i denne perioden på 31,1 mill. kroner som nesten tilsvarer økningen i basisbevilgning (28,2 mill. kroner). I samme periode har det vært en nedgang i FoU-årsverk (-35). Sektoren sett under ett har hatt en vekst i basisbevilgningen på 54 000 kroner per FoU-årsverk. Det er bare et av de 19 instituttene som har hatt en nedgang i støttenivå.

Ved tildelingen av grunnbevilgning for 2000 har KS i samsvar med budsjettforslaget i hovedsak opprettholdt rammen til grunnbevilgning på samme nivå som i 1999. Nytt for 2000 var at TØI fikk en øremerket tildeling til grunnbevilgning fra Samferdselsdepartementet. Veksten i budsjettet sammen med frigjorte midler ble benyttet til strategiske instituttprogram. Ved tildelingen av grunnbevilgning er det foretatt vurderinger ut fra forhold som belønner faglig kvalitet. For de regionale instituttene er det utviklet en beregningsmodell hvor en vektlegger antall forskerårsverk, kriterer for forsknings- og forskerkvalitet samt internasjonalisering. De strategiske instituttprogrammene er vurdert ut fra fastsatte kriterier og i konkurranse innenfor øremerkede avsetninger. I den grad dette har vært mulig, er det også lagt til grunn en viss utjevning av støttenivået i sektoren. Oppmerksomheten om strategiske instituttprogram ble styrket i 2000. Det ble avsluttet 4 SIPer ved de regionale instituttene i 1999 og bevilget 5 nye for 2000, slik at innen denne sektoren er det nå 7 institutter som har et SIP hver, og 5 som har to. Ved de instituttene som mottar basisbevilgning fra KS var det i 2000 25 løpende SIP.

Faglig kvalitet

KS følger utviklingen i instituttsektoren når det gjelder forskerstabens kompetanse og den vitenskapelige produksjonen. En fjerdedel av forskerårsverkene utføres av forskere med doktorgrad når en ser hele sektoren under ett. Gledelig er det å registrere at ved de regionale instituttene er nå antall doktorgrader per forskerårsverk 0,2 mot 0,1 i 1997. Av totalt 221 ansatte med doktorgrad ved KS-instituttene i 2000 var 63 kvinner (28,5%). Tilsvarende tall for 1997 var hhv. 164 og 49 (29,9%).

Det var 117 doktorgradsstipendiater som hadde arbeidsplass ved KS-instituttene i 2000, mens antallet lå på rundt 100 i de foregående tre årene. Regnet i forhold til antall FoU-årsverk, var forholdstallet for de regionale instituttene 0,09 og for de øvrige instituttene 0,15. I tillegg er det registrert at til sammen 87 personer arbeider med doktorgrad ved instituttene. Ser vi antall personer som arbeider med doktorgrad under ett, blir forholdstallet for de to instituttgruppene tilnærmet likt (0,23). For begge instituttgruppene er kvinneandelen rundt 50%.

Produksjonen av vitenskapelig artikler publisert i tidsskrift med refereordning per forskerårsverk utgjør 0,38 for hele sektoren. I dette tallet utgjør de regionale instituttene 0,29 hvilket representerer en jevn økning fra 1997 da det var 0,23. For de øvrige instituttene er det tilsvarende tallet 0,42 i 2000, det samme som i 1997.

Samarbeidet med andre institusjoner utgjorde i 2000 rundt 26% av samlet årsverk. Av dette er to tredjedeler norske miljøer. Hovedtyngden (38%) av det nasjonale samarbeidet skjer i relasjoner med andre norske forskningsmiljøer, mens den resterende delen fordeler seg likt på universiteter, høyskoler og næringsliv. Av utenlandske samarbeidspartnere representerer UoH-sektoren 42%.

Økonomi

Det fremgår av de innrapporterte nøkkeltallene fra instituttene at den samlede finansieringen fra Forskningsrådet utgjorde i snitt 33 % av totale inntekter. Dette er en liten økning (2%) i forhold til de foregående årene, men det er store variasjoner mellom instituttene. For alle

instituttene har Forskningsrådsfinansieringen økt i perioden 1997-2000. Økningen har vært størst for de regionale instituttene.

Andelen av internasjonal finansiering utgjør 9 % av de totale inntektene, og den gjennomsnittlige finansieringen fra EU utgjør 20 000 kroner per forskerårsverk. Her er det imidlertid betydelig variasjon mellom instituttene, med 134 000 kroner som det høyeste og med 9 av instituttene som ikke har slik finansiering. KS gjennomførte i 2000 et kurs for ansatte ved de regionale instituttene for innføring i det å utarbeide søknader til EU. Dette for å bidra til at de regionale instituttene skal øke sin EU-finansierte prosjektportefølje. Seks av disse instituttene har ikke slik finansiering i 2000.

Næringslivets finansieringsandel av de totale inntektene har økt siden 1997 ved de regionale instituttene og ligger i 2000 på 24%. For de øvrige instituttene er den på 13%. For KS-instituttene samlet er det en nedgang.

Det går fram at gjennomsnittsnivået av inntekter per årsverk er noe høyere for de regionale instituttene (710 000 kroner) i 2000 enn for de øvrige (656 000). Dette er en reduksjon på 3000 kroner per forskerårsverk siden 1999. Finansinntekter og ekstraordinære inntekter er da holdt utenfor.

Instituttens driftsregnskaper for 2000 viser samlet et negativt resultat. Dette er det svakeste driftsresultat i den perioden vi har nøkkeltall for. Samlet resultatet i prosent av totale inntekter ble -1%. Det er imidlertid store variasjoner mellom instituttene. De regionale instituttene hadde et positivt resultat (2,6 mill. kroner), mens for de øvrige instituttene var resultatet negativt (- 13 mill. kroner) Dette er viktige forhold å overvåke, spesielt gjelder det de instituttene som har hatt et negativt resultat over flere år, og som i tillegg har begrenset egenkapital.

1.3 Sammenheng av Miljø- og utviklingsinstituttene

Miljø- og utviklingsinstituttene består av miljøinstituttene: Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR), Norsk institutt for luftforskning (NILU), Stiftelsen for naturforskning og kulturminneforskning (NINA • NIKU), Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Senter for jordfaglig miljøforskning (Jordforsk) og utviklingsinstituttene/andre: Chr. Michelsens Institutt (CMI), Fridtjof Nansens Institutt (FNI), CICERO Senter for klimaforskning.

Fridtjof Nansens Institutt og CICERO Senter for klimaforskning får sine bevilgninger over budsjettet til Kultur og samfunn.

Det vises til nøkkeltall fra instituttene som er samlet inn av NIFU, og som følger som vedlegg til delrapporten om miljø- og utviklingsinstituttene. I det følgende er det tatt med noen hovedpunkter fra disse nøkkeltallene og fra Miljø og utviklings eget arbeid med instituttene i 2000. Instituttens faglige aktivitet er beskrevet i eget kapittel i delrapporten om miljø- og utviklingsinstituttene.

De totale inntektene for miljøinstituttene, som i 1999 viste en synkende tendens på 2 %, ble i 2000 økt med ca 7 % til 511 mill. kroner. CMI, CICERO og FNI hadde en samlet inntekt på 79 mill kr. Resultatmessig var 2000 et dårlig år for de fleste instituttene, bare NILU, NIKU, og CMI hadde positive driftsresultater. Selv om resultatene var bedre enn i 1999, ser det ut som dette er fortsettelse av en trend som startet i 97 – 98. Dette er en skremmende utvikling

som instituttene arbeider for å snu. Noe av forklaringen ligger i at midler til miljøovervåkning de siste årene er redusert og i større grad kanaliseres gjennom ytre etater. CMI opplever stor etterspørsel etter kompetanse på sentrale områder, ikke bare fra NORAD og UD som tradisjonelt har vært de største brukere. Ikke minst innenfor det nordiske oppdragsmarkedet har instituttet fått godt gjennomslag de siste årene. Det er imidlertid et sprik mellom utfordringer og etterspørsel og instituttets kapasitet til å svare på disse.

Det totale antall årsverk for CMI, CICERO og FNI var 103 i 2000, og antall forskerårsverk var 72, en liten nedgang i antall forskerårsverk. For miljøinstituttene økte det totale antall årsverk fra 633 til 653 etter en reduksjon på 50 stillinger i 1999. Antall forskere med doktorgrad er nå 32 % samlet for begge instituttgruppene, omtrent det samme som i fjor.

Registrert prosjektsamarbeid med andre er vesentlig lavere i 2000 enn i 1999. Samlet for de to instituttgruppene sank tallet med over 20 % til 122 forskerårsverk. For miljøinstituttene er det registrert vesentlig mindre samarbeid med næringslivet. Dette er tall som lett vil fluktuere fra et år til det neste, omfanget er likevel betydelig siden det utgjør 1/4 - 1/5 av instituttens virksomhet.

Instituttene har en betydelig internasjonal finansiering. Kontraktsomfanget for 2000 var 60 mill. kroner hvorav instituttene finansierte 15 % selv. EU var den største finansieringskilden med et kontraktsomfang på 23 mill. kroner der instituttene finansierte 24 % selv. NILU hadde det største kontraktsomfang på 26 mill. kroner totalt og 12 mill. kroner i EU-prosjekter, og deretter kom NIVA med 24 mill. kroner. CMI og CICERO hadde henholdsvis 1,6 og 2,0 mill. kroner i internasjonale oppdrag. Forskningsrådet oppfordrer instituttene til å delta i internasjonal forskning og spesielt til å søke EU-prosjekter fordi dette bidrar til å sikre kvalitet og relevans i forskningen på kort og lang sikt.

Spesielt for miljøinstituttene er at Miljøverndepartementet de siste årene har bevilget 5 mill. kroner i støtte til brukerfinansieringsdelen av EU-prosjektene. Disse fordeles til instituttene etter behov for ekstra finansiering, og er en forutsetning for at miljøinstituttene skal kunne engasjere seg for å delta i EU-prosjekter. Alle EU-engasjementene til miljøinstituttene må ses på som strategiske satsinger for å hevde seg i forskningsfronten av miljøforskningen. Dette gir kompetanse som i neste omgang kommer forvaltningen til gode.

Det ble publisert 306 artikler i tidsskrifter med referee, av disse var 33 i norske tidsskrifter. Dette gir 0,56 artikkel pr. forskerårsverk, omtrent det samme som i fjor. I denne sammenheng må en fremheve NINA som har 0,95 artikkel pr. forskerårsverk. Forskningsrådet ser det som viktig at instituttene publiserer i internasjonale tidsskrifter for å sikre større kvalitet i forskningen, sikre deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid og for å synliggjøre norsk forskning.

Miljø og utvikling avviklet i 2000 et instituttledermøte og startet med samtalemøter med instituttene. I tillegg hadde Basisbevilgningsutvalget møte med alle instituttene i forbindelse med vurdering av deres søknader om basisbevilgninger. Gjennom disse møtene får Miljø og utvikling en god kontakt med instituttene og blir vel kjent med deres utfordringer.

Som en del av Forskningsrådets instituttpolitikk har Miljø og utvikling gjennomført evaluering av de fleste miljøinstituttene. Evalueringen av CICERO Senter for klimaforskning ble avsluttet i september 2000. Evalueringen fastslo at CICERO fungerer som et nasjonalt kompetansesenter og at forskningen er av høy kvalitet, spesielt framheves CICEROs informasjonsvirksomhet som verdifull. Evalueringskomitéen anbefaler at det vurderes om

CICERO bør flyttes fra budsjettet til KUF til MD. NIBR er evaluert i regi av Kultur og samfunn sammen med Fafo, ISF og NOVA. Evalueringsrapporten ble lagt frem i januar 2001 og konkluderer med at NIBR er det sentrale instituttet på sitt forskningsfelt i Norge, deres publikasjoner har jevnt over høy kvalitet og NIBR synes i det store og hele å være et velfungerende institutt.

Evalueringene av NILU, NIVA, Jordforsk og NIKU ble avsluttet med en oppsummerende rapport i 1999 med et påfølgende seminar om evaluering og strategisk arbeid i juni 2000. Som en følge av dette seminaret startet miljøinstituttene på eget initiativ en utredning om å få til et tettere samarbeid på tvers av instituttgrensene. Utredningen vil foreligge sommeren 2001. I tillegg til dette har miljøinstituttene de siste årene utviklet et nærmere samarbeid om de strategiske instituttprogrammene, (SIP). Det legges inn langt mer samarbeid på tvers av instituttgrensene nå enn tidligere.

I.4 Sammenheng av Teknisk-industrielle institutter

Bakgrunn

Området for naturvitenskap og teknologi (NT) i Norges forskningsråd har det strategiske ansvaret for den teknisk-industrielle instituttsektoren. I tillegg til de 14 instituttene som får sin basisbevilgning fra Nærings- og handelsdepartementet (NHD) er også Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) tatt med. Det er NHD som gir budsjettmessige føringer om fordeling av bevilgningen til Norges forskningsråd på virkemidler (grunnbevilgninger, strategiske program og brukerstyrt forskning). Departementet angir videre et sett av resultatmål som skal oppfylles innenfor hvert virke-middel. Innenfor de rammer som settes fordeler Forskningsrådet midlene slik at de skal bidra til å oppfylle resultatmålene.

Status år 2000

Instituttene inntekter økte med 4,2% i forhold til 1999. SINTEF sto for den største økningen med 5,5%. Det er særlig inntekter fra oppdrag i utlandet og offentlig forvaltning som økte med henholdsvis 10% og 5,6% i forhold til 1999. Spesielt Marintek hadde et godt år i 2000. Inntekter fra oppdrag med Forskningsrådet som oppdragsgiver viste en svak tilbakegang (0,6%). Imidlertid økte inntekter fra strategiske instituttprogrammer med 6 mill. kroner i forhold til 2000, mens grunnbevilgningsandelen var konstant. Basisbevilgningen (grunnbevilgning + SIP) utgjorde ca. 9% av instituttene inntekter i 1999.

Det samlede driftsresultat for de teknisk- industrielle instituttene var 2% av omsetningen i 1999. Dette har vært omtrent konstant siden 1998. Imidlertid er det store variasjoner fra institutt til institutt. Chr. Michelsen Research as, SINTEF Petroleum og Rogalandforskning hadde alle negativt driftsresultat også i 2000, men bedre enn i 1999.

Antall forskerårsverk utført viste en nedgang på 8% i forhold til 1999. Andelen forskerårsverk i forhold til det totale antall årsverk utført i sektoren viser allikevel en økning. Det er også verd å merke seg at andelen kvinner blant forskerne er økt fra 17% i 1997 til 19% i 2000. Andelen forskere med doktorgrad har vist en jevn økning med 2% fra 1997. I 2000 hadde om lag 1/3 av forskerne doktorgrad.

Totalt ble det utført 11000 prosjekter i den teknisk- industrielle instituttsektoren i 2000. Dette er en nedgang på om lag 700 prosjekter i forhold til 1999. Det er spesielt antallet små prosjekter (0-100 000 kroner) som er redusert.

Når det gjelder publisering viser tallene en nedgang i antallet rapporter, populærvitenskapelige artikler og foredrag, men en økning på 8% i antallet artikler i vitenskapelige tidsskrifter med refereedordning. Det er også en sterk økning i antallet ledere i aviser, kommentarer, kronikker og anmeldelser.

De teknisk- industrielle instituttene sto for etablering av 25 nye bedrifter i 2000. Dette er en dobling i antallet i forhold til 1999. Det ble søkt om 50 patenter i Norge og 41 i utlandet i 2000. Dette er en liten økning i forhold til 1999. 14 patenter ble meddelt i 2000 mot 10 i 1998 og 1999. Instituttene solgte 33 lisenser i 2000, noe som er en nedgang på om lag 30% i forhold til 1999.

1.5 Medisin- og helseinstituttene

Medisin og helse er iht. "Retningslinjene for statlig finansiering av forskningsinstitutter", tillagt et strategisk ansvaret for to institutter, nemlig Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) og SINTEF Unimed. En rekke andre institutter er relevante for Medisin og helse, men de faller utenfor retningslinjene og Medisin og helse har således ikke ansvar for disse.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Statens arbeidsmiljøinstituttets hovedmål er å skape og formidle kunnskap om sammenhengen mellom arbeidsliv og helse. Ut fra tilgjengelig kunnskap skal instituttet vurdere risikofaktorer i norsk arbeidsliv og foreslå forebyggende tiltak. Som virkemidler legges det vekt på forskning, på informasjon og undervisning og på service, utredning og rådgivning.

Instituttet har omkring 120 ansatte, 15 forskere med doktorgrad og 10 stipendiater på doktorgradsprogrammer. Tre forskere har akademiske bistillinger ved Universitetet i Oslo. Instituttets budsjett for 2000 var på vel 63 mill kroner med omkring 10% egenfinansiering ved inntekter eller forskningsbidrag. Instituttet publiserte i 2000 omkring 130 vitenskapelige publikasjoner som omfatter 38 publikasjoner i internasjonale refereevurderte tidsskrifter, 2 doktorgrader og 7 hovedfagsoppgaver. Satsningsområder for forskning har de siste årene vært:

- *Arbeidsrelaterte sykdommer relatert til luftveier, kreft, reproduksjon og nervesystem.* Instituttets forskning omkring arbeidsrelaterte sykdommer omfatter kartlegging av eksponering, studiet av mekanismer og registrering av effekter. Epidemiologiske studier i en rekke yrkesgrupper (smelteverk, bygg- og anlegg, landbruk, renovasjon og andre) er sentrale. Kartlegging av eksponering, yrkeshygienisk forskning, utvikling og bruk av biomarkører for eksponering, individuell følsomhet og effekter inngår i denne forskningen.
- *Utvikling av muskel og skjelettplager (smerter)* Studier av mekanismer ved smerteutvikling i muskel er et sentralt tema. Instituttet studerer virkninger av aktiv mestring, oppmerksomhet, holdninger og personlighetstrekk for smerteterskel og -toleranse. Både spørreskjema og psykofysiologiske metoder benyttes.
- *Samspill mellom arv og miljø ved utvikling av arbeidsrelatert sykdom.* Studier av mekanismer for individuell variasjon i sårbarhet for gentoksiske stoffer har i flere år vært et hovedområde for forskning ved STAMI. Viktige forskningsområder de siste årene har vært epidemiologiske studier og modellstudier av eksponering for gentoksiske stoffer som årsak til mutasjoner og/eller instabilitet i genomet. Genpolymorfier og metabolisme av gentoksiske stoffer er et annet viktig område.

Statens arbeidsmiljøinstitutt utfører yrkeshygienisk kartlegging og analyser i samarbeid med arbeidslivet og har en arbeidsmedisinsk poliklinikk som også omfatter nevropsykologisk

utredning. Instituttet har en veiledningstjeneste for graviditet og arbeidsmiljø. Psykofysiologisk kartlegging av arbeidsmiljø er et arbeidsområde som er i vekst på instituttet. Et "Fagsekretariat for bedriftshelsetjenesten" inngår som en del av instituttets organisasjon og "Idèbanken for sykefraværarbeid" har sitt sekretariat lokalisert ved Statens arbeidsmiljøinstitutt.

Ansatte ved instituttet holdt i 2000 omkring 650 undervisningstimer eller foredrag. Statens grunnkurs for bedriftshelsepersonale hadde i 1998 94 deltakere og det ble arrangert 4 kursdagers kurs med totalt vel omkring 90 deltakere som et ledd i undervisnings- og opplæringsvirksomheten. Instituttet arrangerer i tillegg et videre- og etterutdannelseskurs for verne- og helsepersonale og spesielle fagkurs innenfor arbeidsmedisin og yrkeshygiene.

Høydepunkter

Eksposering for mangan og helseforandringer

Mangan er et viktig sporgrunnstoff hos mennesker, men toksisk i høyere doser. Manganisme, som er en alvorlig forstyrrelse av det motoriske nervesystemet, ble første gang beskrevet i 1837. Norge er en betydelig produsent av manganlegeringer. Produktene brukes i hovedsak som tilsats til stålproduksjon. Som faktor i arbeidsmiljøet har mangan derfor også betydning for personer som bearbeider stål, først og fremst sveisere.

Resultater i undersøkelsen fra Statens arbeidsmiljøinstitutt, i samarbeid med Hormonlaboratoriet (Aker sykehus), Laboratorium for klinisk biokjemi (Haukeland sykehus), Avdeling for immunologi og transfusjonsmedisin (Ullevål sykehus), Elkem ASA, Tinfos Jernverk AS og ERAMET Norway, ble 100 ansatte i manganlegeringsindustrien sammenlignet med 100 referansepersoner fra andre smelteverk. Resultatene fra eksponeringsmålinger viste lave konsentrasjoner av mangan i arbeidsluften. Mangan ble i hovedsak funnet i grove partikler, og bare en liten andel (ca. 10%) ble funnet i respirabel aerosol. Mangan kan forstyrre faktorer i jernmetabolismen. Røykevaner synes å forsterke de påviste forandringene.

Resultatene bidrar til å bedre vurderingen av risiko for forandringer i helse ved arbeid hvor mangan er en viktig eksponeringsfaktor. Dette kan på sikt føre til bedre arbeidsforhold for personer som utsettes for mangan i sitt arbeid. Undersøkelsen illustrerer hvordan prinsipper fra grunnforskning kan brukes for å undersøke problemstillinger i arbeidsmiljøet, og derved bidra til å bedre det. Prosjektet viser også viktigheten av nettverkssamarbeid for å belyse kompliserte forhold i arbeidsmiljøet. (Ellingsen D, Bast-Pettersen R, Hetland S, Thomassen Y. Helseundersøkelse av mangan-eksponerte i smelteverk – en tverrsnittsundersøkelse. Statens arbeidsmiljøinstitutt. STAMI-rapport Årg. 1, nr. 6 (2000)).

Genetisk predisposisjon for lungekreft

Omtrent hver tiende langtidsrøker utvikler kreft i luftveiene. Mye tyder på at genetiske faktorer har stor betydning for hvem som får sykdommen. Det er vist at visse allelvarianter i en repetert (VNTR) sekvens på kromosom 11 er assosiert med økt risiko for flere kreftformer. De biologiske mekanismene er ennå ukjente men synes å involvere basale prosesser i kreftutviklingen. I en nylig gjennomført segregasjonsanalyse hos kreftpasienter med slike allelvarianter er det vist at mor er signifikant hyppigere bærer enn far. Disse resultatene kan tyde på at risikoallelene er knyttet til en arvelig defekt i et nærliggende susceptibilitetsgen og at dette genet er imprintet med et maternelt uttrykk.

SINTEF Unimed

SINTEF Unimed har som formål å

- være kompetansesenteret innen helsetjenesteforskning og -utvikling i Norge ved å bidra til kvalitet, pasienttilfredshet, ressursutnyttelse, ledelse og styring.
- bidra til effektiv og barrierefri samhandling mellom hjem, primærhelsetjeneste og sykehus med utgangspunkt i pasientens behov.
- bidra vesentlig til utviklingen av en norsk helseindustri basert på enkeltmenneskers og helsetjenestens behov.
- utvikle spisskompetanse på menneske-miljø relasjoner

Samdata-rapportene (NIS Samdata og NIS Helsetjenesteforskning) er i løpet av de siste årene videreutviklet ved at de nå kommer i to utgaver - Samdata tabeller og Samdata analyse. Dette gjelder både for somatiske og psykiatriske helsetjenester. I 2000 ble det særlig stor oppmerksomhet rundt analyserapporten om sykehussektoren på 1990-tallet. Sammen med Norsk Pasientregister hadde disse to miljøene en viktig rolle i forbindelse med ordningen med innsatsstyrt finansiering av sykehustjenesten, både i forhold til utvikling av grunnlagsmateriale, evaluering og kvalitetskontroll.

Unimeds satsing på det internasjonale marked har fortsatt også i 2000, gjennom videreføring av pågående prosjekter i Afrika, seminarer for helsepersonell i Latvia og konkretisering av prosjektplaner i Saudi-Arabia sammen med andre norske interessenter. Instituttet har blitt partner i Atlas-alliansen som er Norads hovedsamarbeidspartner når det gjelder bistand til funksjonshemmede.

På oppdrag fra Sosial- og helsedepartementet er det opprettet en kunnskapsdatabase og kompetansenettverk for sykehusplanlegging. Hensikten er å bidra til å heve nivået innen norsk sykehusplanlegging, gjennom å framskaffe og videreutvikle kunnskap som er nyttig for partene i plan- og utbyggingsprosessen.

I en internasjonal evaluering av biologiske og biokjemiske fag i Norge fikk MR-senteret svært god karakteristikk. Det sies i rapporten at både utstyret, entusiasmen og kvalifikasjonene i staben er med på å gjøre senteret enestående i sitt slag i Norge og Europa.

Høydepunkter

Ultral lyd

Siden 1995 har SINTEF Unimed, Regionsykehuset i Trondheim og NTNU hatt et tett og formalisert samarbeid når det gjelder forskning og utvikling i bruk av ultralydbilder til navigasjon i menneskekroppen, en teknologi som er sentral for den videre utvikling av mer skånsomme behandlingsformer. Det ble i 2000 inngått en ny avtale mellom partene som omfatter nevrokirurgi, karkirurgi og kikkhullskirurgi i bukhalen. Andre kliniske områder kan bli aktuelle i fremtiden. Et mål med avtalen er at forskningsmiljøet skal stå som en samlet enhet i samarbeid med industri og synliggjøre Trondheim som medisinsk teknologisk sentrum både nasjonalt og internasjonalt. En droktoringeniørgrad ble fullført i 2000, og flere er under arbeid.

Samdata

Samdata-prosjektene (Samdata sykehus og Samdata psykiatri) har i alle år vært et vesentlig grunnlag for helsetjenesteforskningen i Unimed. Arbeidet er mer og mer vinklet mot analyser av sammenhenger og utviklingstrekk i helsesektoren. Innsamling, bearbeiding og kvalitetskontroll av data er det nå Norsk Pasientregister som håndterer. I 2000 kom en analyserapport om utviklingen i sykehussektoren på 1990-tallet. Rapporten et viktig bidrag i forbindelse med den omstilling som nå skjer på sykehussektoren, og rapporten dokumenterer

blant annet en spesielt sterk vekst i utgiftene i løpet av de siste 5 år - 60 prosent av utgiftsveksten de siste 22 år skjedde i perioden 1995-1999.

2 Nøkkeltall fra forskningsinstituttene virksomhet 2000

Forskningsrådet et strategisk ansvar for forskningsinstituttene i Norge. Dette ble understreket i St.meld. nr. 36 (1992–93) og gjentatt i St.meld. nr. 39 (1998–99). Forskningsrådet arbeider derfor for en helhetlig instituttpolitikk, herunder et enhetlig finansieringssystem og begrepsapparat. Publiseringen av årsrapporter for forskningsinstituttene virksomhet er en del av dette arbeidet. Siden 1998 har NIFU på oppdrag fra Forskningsrådet samlet inn nøkkeltall til årsrapportene fra forskningsinstituttene, dvs. enheter som er underlagt ”Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter”¹ og enkelte andre institutter.

I det følgende presenteres hovedtall for forskningsinstituttene virksomhet i 2000 samt enkelte tidsserier tilbake til 1997. Fremstillingen bygger på årsrapportene fra Kultur- og samfunnsvitenskapelige institutter, Miljø- og utviklingsinstitutter, Primærnæringsinstitutter og Teknisk-industrielle institutter. Disse inneholder mer detaljert informasjon om enkeltinstituttene. Faglig områdetilknytning i Forskningsrådet er brukt som hovedinndeling i framstillingen. I noen figurer og tabeller er forskningsinstituttene gruppert etter departement som er ansvarlig for grunnbevilgningen og etter hvorvidt Forskningsrådet har budsjett- eller rådgivningsansvar. Til sist i rapporten er det tatt med oversikter som viser ulike instituttgrupperinger (vedlegg 1), et tabellvedlegg (vedlegg 2) og et vedlegg bestående av brev, spørreskjema og veiledning som ble sendt instituttene (vedlegg 3).

2.1 Datamaterialet

Materialet samles inn gjennom elektroniske spørreskjemaer til instituttene. Det samles inn informasjon bl.a. vedrørende økonomiske ressurser, årsverk, samarbeid med andre forskningsinstitusjoner og publisering.

Instituttene er gruppert etter Forskningsrådets områder etter følgende hovedmønster:

- Miljø- og utviklingsinstitutter Miljø og utvikling
- Kultur- og samfunnsfaglige institutter Kultur og samfunn
- Primærnæringsinstitutter Bioproduksjon og foredling
- Teknisk-industrielle institutter Naturvitenskap og teknologi

For enkelte institutter er det flere av Forskningsrådets områder som har et ansvar. Enkelte institutter inngår derfor i flere av de områdevis rapportene. For at *totaltallene* i denne samlerapporten ikke skal inneholde dobbeltføringer er følgende korrigeringer foretatt i forhold til de områdevis rapportene:

- Jordforsk som i områdetallene inngår både under miljø- og utviklingsinstituttene og primærnæringsinstituttene, er tatt med bare én gang i totaltallene.
- Senter for bygdeforskning som i områdetallene inngår både under de kultur- og samfunnsfaglige instituttene og primærnæringsinstituttene, er tatt med bare én gang i totaltallene.
- Rogalandforskning – Samfunn som i områdetallene er en egen enhet under de kultur- og samfunnsfaglige instituttene, er tatt ut av totaltallene.

¹ Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter ble fastsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 1994, på grunnlag av Forskningsrådets anbefalinger. Retningslinjene skal gjelde for institutter der forskning utgjør 50 prosent eller mer av instituttets samlede aktiviteter og der instituttet mottar statlige midler.

- Cicero og Fridtjof Nansens institutt som i områdetallene inngår både under miljø- og utviklingsinstituttene og de kultur- og samfunnfaglige instituttene, er tatt med bare én gang i totaltallene
- Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er ikke med i områdetallene, men inngår i totaltallene.
- Det er bare to institutter som formelt sorterer under Medisin og helse. Disse er presentert for seg i samlerapporten, og de inngår i totaltallene.

Totaltallene vil med andre ord avvike fra summen av områdetallene. Områdetallene er imidlertid identiske med tallene i tabellsettene utarbeidet for hvert enkelt område, det er kun totaltallene som er korrigert som beskrevet ovenfor.

STEP-gruppen og NIFU sorterer formelt under Strategiområdet, men er i denne sammenhengen tatt med under kultur- og samfunnsfaglige institutter.

Etter organisatoriske endringer ved SINTEF inngår ikke lenger Institutt for industriell miljøforskning (IFIM) som selvstendig enhet under de kultur- og samfunnsfaglige instituttene, men inngår under SINTEF og de teknisk-industrielle instituttene i materialet som presenteres her. Dette er korrigert tilbake i tid.

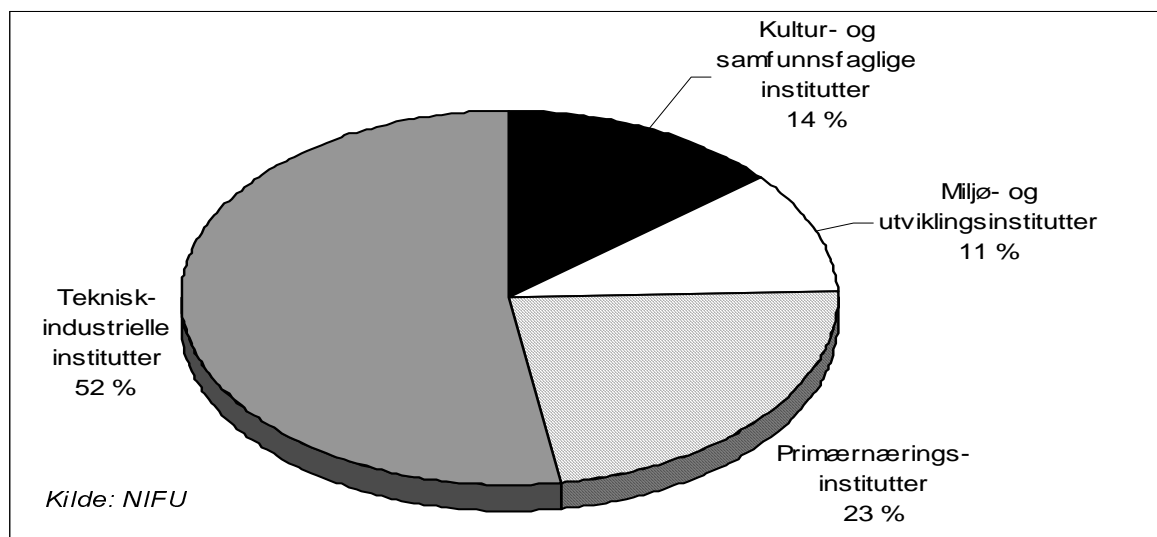
Regnskapstallene for 2000 er hovedsakelig basert på foreløpige regnskap. Instituttene har hatt anledning til å oppgi endelige regnskapstall for 1999. De korrigeringer for 1999 som er meddelt fra instituttene er innarbeidet i tallmaterialet.

Alle beløp i rapporten er oppgitt i løpende priser.

2.2 Totale inntekter

Forskningsinstituttens samlede inntekter, med finansinntekter og ekstraordinære inntekter i 2000, utgjorde 5,5 mrd. kroner. Tilsvarende beløp i 1999 var 5,3 mrd. kroner. Justert for lønns- og prisstigningen på omkring 3 prosent, gir dette en realvekst på cirka en prosent for instituttens inntekter fra 1999 til 2000. Spesielle indekser for FoU-sektoren foreligger ikke ennå, men har de senere år ligget høyere enn den generelle lønns- og prisstigningen. Dette innebærer at veksten reelt sett kan være ennå lavere enn en prosent. Figurer og tabeller det refereres til i denne rapporten er imidlertid gitt i løpende priser.

Figur 1: Forskningsinstituttene sine inntekter i 2000 etter område. Prosent.

Figur 1 viser forskningsinstituttene sine samlede inntekter i 2000 fordelt på område. De teknisk-industrielle instituttene er inntektsmessig den største gruppen av institutter med en andel av de samlede inntektene på 52 prosent i 2000. Deretter følger primærnæringsinstituttene med 23 prosent, mens de kultur- og samfunnsfaglige instituttene og primærnæringsinstituttene utgjør henholdsvis 14 og 11 prosent av de samlede inntektene. I perioden 1997 til 2000 har de teknisk-industrielle instituttene sine andel variert mellom 52 og 54 prosent, mens primærnæringsinstituttene sine andel har økt fra 20 prosent i 1997 til 23 prosent i 1999 og 2000. Se også tabellene 3 og 4 i tabellvedlegget.

Tabell 1 Forskningsinstituttene sine inntekter. ¹⁾ 1997-2000. Mill. kr.

Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	687,2	742,9	777,2	759,3
Miljø- og utviklingsinstitutter	544,6	551,6	540,2	572,9
Primærnæringsinstitutter	1 081,6	1 146,0	1 188,1	1 258,3
Teknisk- industrielle institutter	2 741,5	2 868,0	2 774,4	2 841,2
Totalt ²⁾	4 992,6	5 251,9	5 234,8	5 380,3

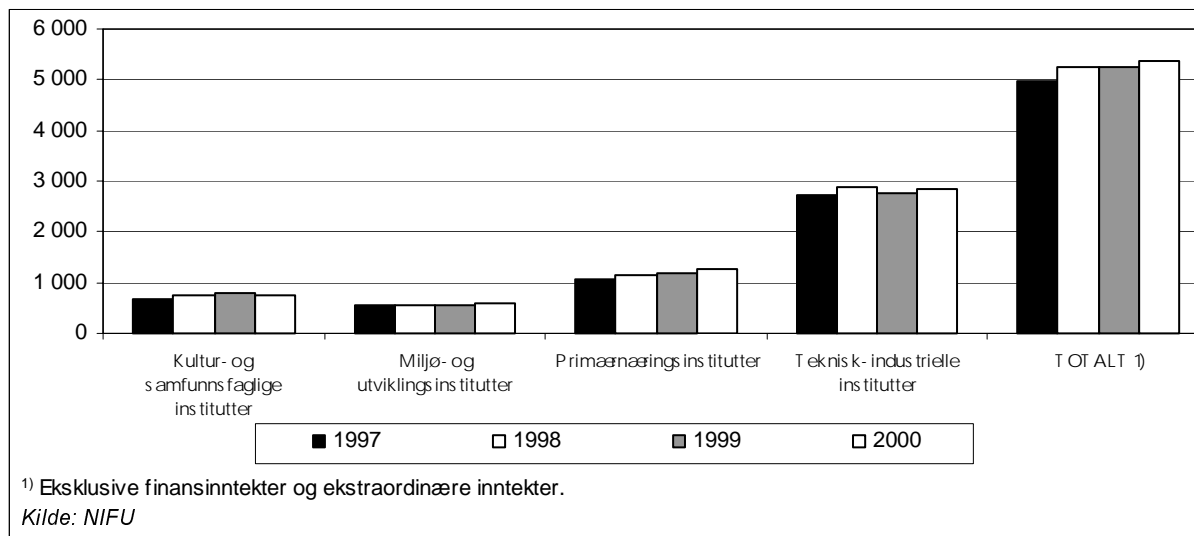
¹⁾ Utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

²⁾ Totalen er korrigeret for dobbeltføringer og inkluderer medisins- og helseinstituttene.

Kilde: NIFU

Tabell 1 viser forskningsinstituttene sine samlede inntekter, utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter, i perioden 1997-2000. Fra 1999 til 2000 har inntektene økt fra 5 230 til 5 380 mill. kroner. Det er en økning på nesten 150 mill. kroner eller i underkant av 3 prosent. Inntektene til de kultur- og samfunnsfaglige instituttene har gått ned med over 2 prosent fra 1999 til 2000 og ligger nå på 760 mill. kroner. Miljø- og utviklingsinstituttene har hatt inntekter på over 570 mill. kroner i 2000 og dette tilsvarer en økning på 30 mill. kroner eller 6 prosent fra 1999. Primærnæringsinstituttene har økt sine inntekter med 70 mill. kroner eller nesten 6 prosent og ligger nå på 1 260 mill. kroner. De teknisk-industrielle instituttene er langt den største gruppen av forskningsinstitutter og økte de sine inntekter med nesten 70 mill. kroner fra 1999 til 2000. Dette tilsvarer en økning på 2 prosent. Se også figur 2 som gir en grafisk fremstilling av forskningsinstituttene sine inntekter i perioden 1997-2000.

Figur 2 Forskningsinstituttene sine inntekter ¹⁾ etter område. 1997-2000. Mill. kr. Løpende priser.

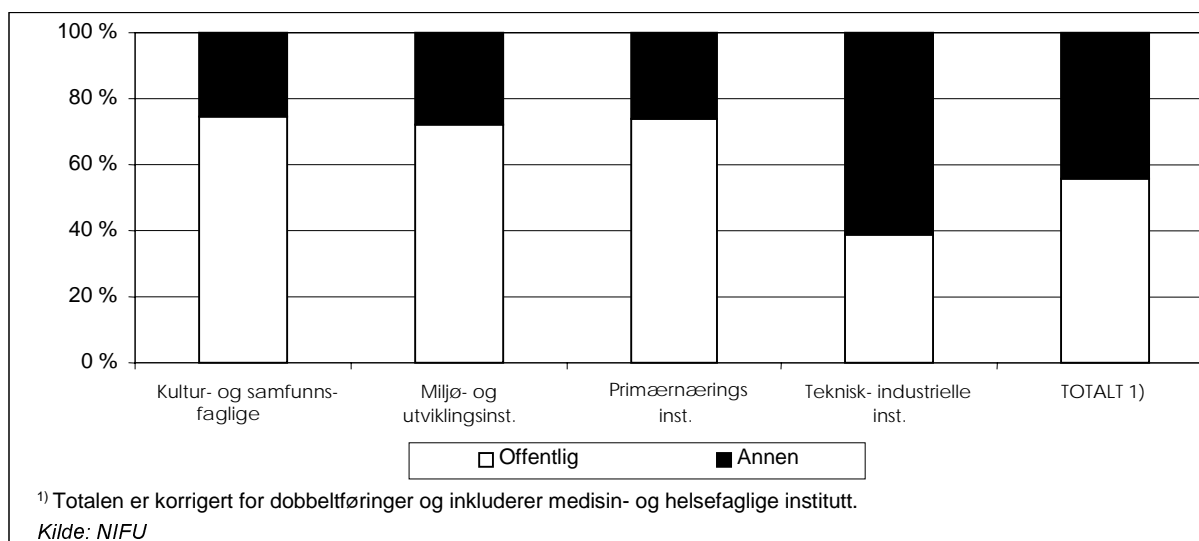
Hvis vi ser på andelen basisbevilgninger og andre generelle midler i forhold til andelen andre driftsinntekter, utgjør andelen basisbevilgninger og andre generelle midler 25 prosent i 2000, dette er samme andel som i 1999. Begrepene er nærmere forklart nedenfor.

2.3 Finansieringskilder

Tabell 2 viser forskningsinstituttene sine inntekter etter område og finansieringskilde i 2000. *Offentlig finansiering* omfatter grunnbevilgningene, strategiske instituttprogrammer (SIP), andre generelle midler, midler fra Norges forskningsråd og offentlig forvaltning (inkludert lokalt og regionalt nivå). *Annen finansiering* omfatter midler fra næringslivet, utlandet og andre kilder samt finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

Av figur 3 som viser prosentfordelingen mellom offentlig finansiering og annen finansiering, ser vi at de teknisk-industrielle instituttene peker seg ut med en høy andel annen finansiering, i overkant av 60 prosent. De andre gruppene av institutter har alle omkring 25 prosent annen finansiering og 75 prosent offentlig finansiering. De kultur- og samfunnsfaglige instituttene har med 28 prosent den nest høyeste andelen annen finansiering. Sett under ett ligger andelen offentlig finansiering på 55 prosent. Dette innebærer en nedgang på ett prosentpoeng i forhold til i 1999. Se også tabell 2 i vedlegg 2.

Figur 3 Forskningsinstituttene sine inntekter etter område i 2000, fordelt på offentlig og annen finansiering. Prosent.

Næringslivets andel av de samlede inntektene var på i overkant av 26 prosent i 2000. Dette innebærer en nedgang på nesten to prosentpoeng i forhold til nivået i 1999. Næringslivets andel er størst for de teknisk-industrielle instituttene, med 38 prosent av samlede inntekter. I 1999 lå andelen på 41 prosent. Tabell 3 viser at næringslivsfinansieringen i perioden 1997-2000 har gått ned for kultur- og samfunnsfaglige institutter, for miljø- og utviklingsinstituttene har den ligget stabilt de siste to årene. Primærnæringsinstituttene har hatt den største økningen i perioden og økte med 30 mill. fra 1999 til 2000. For de teknisk-industrielle instituttene bidro næringslivet med 20 mill. kroner mindre i 2000 enn i 1999, dette er det laveste nivået for denne gruppen av institutter siden 1997. Sett under ett bidro næringslivet med samme kronebeløp til finansiering av forskningsinstituttene i 2000 som i 1999; 1 450 mill. kroner. 1998 er toppåret i perioden, med en finansiering fra næringslivet på 1 500 mill. kroner.

Tabell 3 Forskningsinstituttene sine næringslivsfinansiering. 1997-2000. Mill. kr.

Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	106,6	122,9	109,1	96,9
Miljø- og utviklingsinstitutter	58,1	68,4	62,9	63,7
Primærnæringsinstitutter	106,7	111,5	154,1	183,7
Teknisk- industrielle institutter	1 158,2	1 239,2	1 150,2	1 130,7
Totalt ¹⁾	1 408,5	1 515,7	1 453,7	1 454,7

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer medisin- og helseinstituttene.

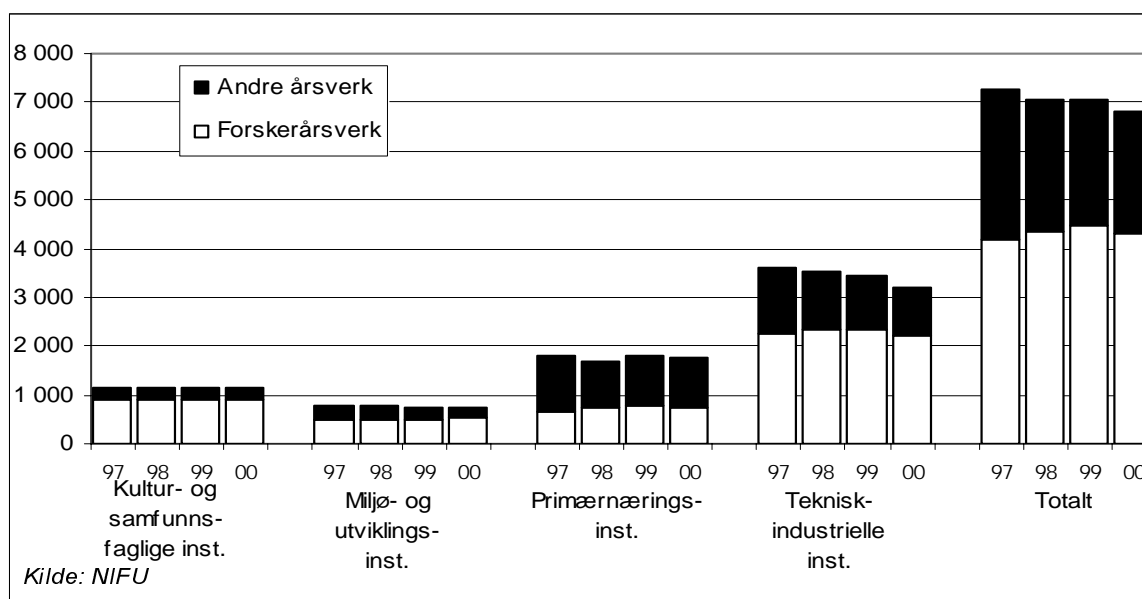
Kilde: NIFU

Utenlandske kilder bidro med 615 mill. kroner, eller 11 prosent av de samlede inntektene til forskningsinstituttene i 2000. Dette innebærer en økning på 40 millioner, eller 7 prosent fra 1999 da inntekter fra utlandet, herunder EU-kommisjonen, utgjorde 10 prosent av samlede inntekter. Inntektene fra utenlandske kilder varierer imidlertid en del fra år til år, se tabell 4 i tabellvedlegget. Det er også forskjeller mellom gruppene av institutter på hvor mye utenlandsfinansieringen utgjør av total finansiering. De teknisk-industrielle instituttene hadde en andel av samlede inntekter fra utlandet på 16 prosent, mens primærnæringsinstituttene kun fikk knappe tre prosent av sine midler fra utlandet.

2.4 Årsverk

Totalt ble det utført 6 790 årsverk ved forskningsinstituttene i 2000. Dette innebærer en nedgang på 260 årsverk fra 7 050 i 1999. I 1997 ble det utført 7 300 årsverk ved forskningsinstituttene. En av årsakene til nedgangen i antall årsverk er at instituttene har hatt en tøffere økonomisk situasjon som også har medført oppsigelser, spesielt blant de teknisk-industrielle instituttene som hadde en realnedgang i inntektene. *Andelen* årsverk utført av forskere eller faglig personale (forskerårsverk) har imidlertid økt fra 58 prosent av totale årsverk i 1997 til 64 prosent i 2000. Nedgangen i årsverk fra 1999 til 2000 er noe mindre for forskerne enn for årsverk totalt. Det er med andre ord en nedgang i det teknisk/administrative personale som støtter opp om forskningsvirksomheten. Figur 4 viser antall årsverk totalt og antall årsverk utført av forskere/faglig personale fordelt på gruppe av institutter.

Figur 4 Totale årsverk og årsverk utført av forskere/faglig personale. 1997–2000.

Tabell 4 viser det totale antall forskerårsverk i perioden 1997–2000, og det går frem at antall forskerårsverk minker for alle områder unntatt for miljø- og utviklingsinstituttene som har en økning på 50 til 545 forskerårsverk. Totalt går antall forskerårsverk ned med 130 fra 1999 til 2000 og ligger nå på 4 330. Det er de teknisk-industrielle instituttene som med 140 forskere har hatt den største nedgangen i antall forskere og annet faglig personale i perioden 1999–2000. Det er likevel i denne gruppen vi fremdeles finner over 50 prosent av alle forskerne ved forskningsinstituttene i 2000.

Tabell 4 Årsverk utført av forskere/faglig personale. 1997-2000. Antall.

Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	888	910	920	899
Miljø- og utviklingsinstitutter	506	490	494	545
Primærnæringsinstitutter	656	728	776	722
Teknisk- industrielle institutter	2 246	2 320	2 354	2 212
Totalt ¹⁾	4 203	4 361	4 458	4 327

¹⁾ Totalen er korrigeret for dobbeltføringer og inneholder tall for medisn- og helseinstituttene.

Kilde: NIFU

Doktorgradsproduksjonen har økt fra 1999 til 2000. I 1999 var det 644 personer som arbeidet med doktorgrad i 2000 hadde tallet økt til 696. Antall avlagte doktorgrader der instituttene har

bidratt med veiledning har økt fra 128 i 1999 til 134 i 2000. Se tabell 1 i vedlegget som viser tall for 2000.

Tabell 5 Prosentandel totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og andel kvinner. 2000.

Områdetilknytning	Totale årsverk	Herav kvinner	Forskere/faglig pers.	Herav kvinner
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	17	44	79	39
Miljø- og utviklingsinstitutter	11	40	72	31
Primærnæringsinstitutter	25	46	42	36
Teknisk- industrielle institutter	47	26	69	17
Totalt ¹⁾	100	36	64	26

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inneholder tall for medisin- og helseinstituttene.

Kilde: NIFU

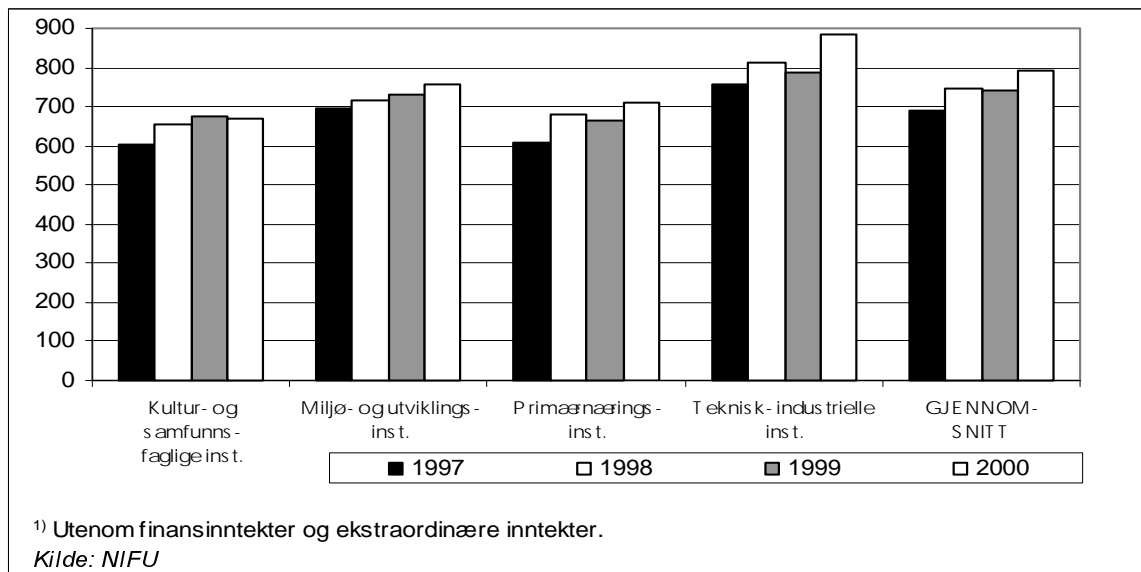
Tabell 5 viser av det er ved de teknisk-industrielle instituttene det utføres flest årsverk, nesten halvparten av alle årsverk som utføres blant forskningsinstituttene. Den høyeste andelen årsverk (79 prosent) utført av forskere/faglig personale finner vi ved de kultur- og samfunnsfaglige instituttene. Andelen årsverk utført av forskere/faglig personale er lavest for primærnæringsinstituttene (42 prosent).

Årsverk utført av kvinner utgjør 36 prosent av totale årsverk ved forskningsinstituttene, mens andelen forskerårsverk utført av kvinner er 26 prosent. Andelen ligger for begge en prosent høyere enn tilsvarende tall for 1999. Vi ser at kjønnsfordelingen er spesielt skjev ved de teknisk-industrielle instituttene der kvinneandelen er på 26 prosent totalt og kun 17 prosent av forskerårsverkene. Primærnæringsinstituttene har den høyeste kvinneandelen av totale årsverk; 46 prosent. Kultur- og samfunnsfaglige institutter har med 39 prosent den høyeste andel av forskerårsverk utført av kvinner. Se også tabell 6 i tabellvedlegget for absolutte tall.

2.5 Inntekter per årsverk

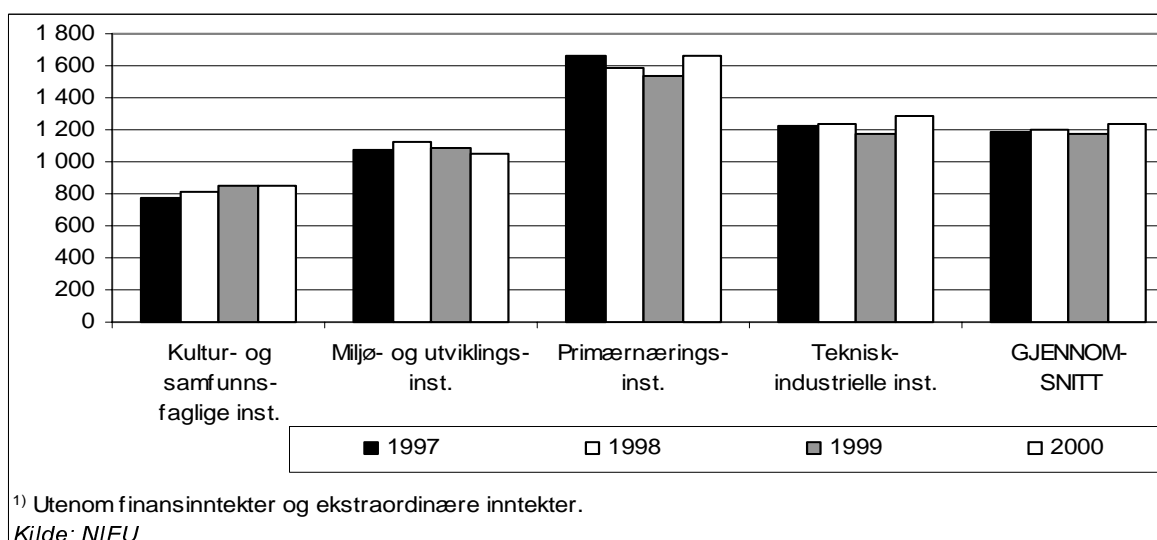
Vi har tidligere sett at det har funnet sted en liten økning i inntektene til forskningsinstituttene totalt, se f.eks. tabell 1. Samtidig har det som vist i tabell 4, vært en nedgang i det totale antall årsverk utført ved forskningsinstituttene. Figur 5 og figur 6 tar for seg forholdet mellom totale inntekter og årsverk for de forskjellige gruppene av institutter de siste 4 årene. Figur 5 viser forholdet mellom *inntekter (utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter)* og *totale årsverk* for de forskjellige gruppene av institutter. I snitt har det vært en viss vekst i inntekter per årsverk i perioden 1997–2000. I 2000 ligger inntektene mellom 0,7 mill. kroner for de kultur- og samfunnsfaglige instituttene og 0,9 mill. kroner per årsverk for de teknisk-industrielle instituttene. De kultur- og samfunnsfaglige instituttene er den eneste gruppen av institutter som har hatt nedgang i forholdet mellom inntekter og årsverk fra 1999 til 2000. Særlig de teknisk-industrielle instituttene har økt sine inntekter i forhold til årsverk i fra 1999 til 2000. En del av forklaringen på denne økningen er å finne i kuttene i antall årsverk som vil gi høyere andel av inntektene til de gjenværende årsverkene.

Figur 5 Forskningsinstituttene sine inntekter ¹⁾ per årsverk etter område. 1997–2000. 1 000 kr.

Figur 6 tar for seg inntekter (utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter) per forskerårsverk, og denne inndelingen viser større forskjeller mellom instituttgruppene. Lavest ligger kultur- og samfunnsfaglige institutter med omkring 0,8 mill. kroner per årsverk de siste 3 årene. Høyest ligger primærnæringsinstituttene med 1,6 mill kroner per årsverk i 2000, dette er nøyaktig samme beløp som i 1997 etter at nivået lå noe lavere i 1998 og 1999. Det høye nivået blant primærnæringsinstituttene skyldes en lavere andel forskere og annet faglig personale i denne gruppen, se tabell 6 i vedlegg 2. De teknisk-industrielle instituttene har gått noe opp i forhold til foregående år og lå på 1,3 mill. kroner i 2000. Miljø- og utviklingsinstituttene har hatt en liten nedgang i inntekter per forskerårsverk de siste årene og ligger i 2000 på et nivå omkring 1,1 mill. kroner. I snitt har inntektene per forskerårsverk ligget omkring 1,2 mill. kroner i perioden 1997–2000, med det høyeste nivået i 2000.

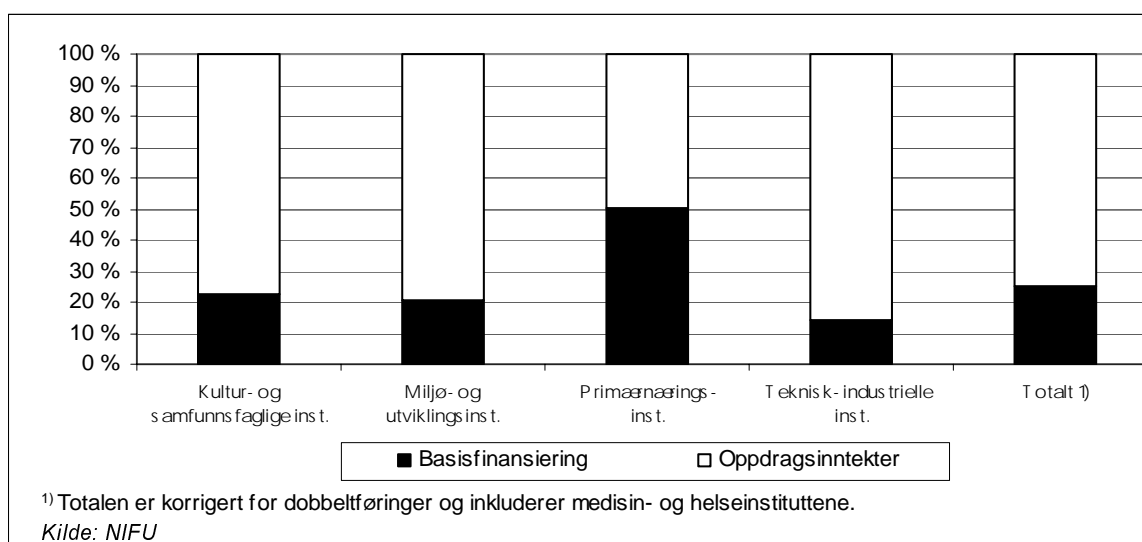
Figur 6 Forskningsinstituttene sine inntekter ¹⁾ per årsverk utført av forskere/faglig personale etter område. 1997–2000. 1 000 kr.

2.6 Finansieringsform

I figur 7 er inntektene delt i *basisfinansiering* og *andre generelle bevilgninger* (grunnbevilgning, SIP og andre generelle midler) og *oppdragsinntekter* (Forskningsrådet, offentlig forvaltning, næringsliv, utlandet og andre oppdragsinntekter). Det tegner seg da følgende mønster: De teknisk-industrielle instituttene har med over 85 prosent den høyeste andelen oppdragsinntekter, men også miljø- og utviklingsinstituttene og de kultur- og samfunnsfaglige instituttene har med henholdsvis 80 og 78 prosent høye andeler oppdragsinntekter. Primærnæringsinstituttene har like store inntekter fra basisfinansiering og oppdragsinntekter. Andelen andre inntekter (finansinntekter og ekstraordinære inntekter) varierer mellom 2,0 prosent for primærnæringsinstituttene og 3,2 prosent for de teknisk-industrielle instituttene, se tabell 2 i vedlegg 2.

Figur 7 Forskningsinstituttens inntekter i 2000 etter finansieringsform og område. Prosent.

Tabell 6 viser at andelen oppdragsfinansiering i perioden 1997–2000 har holdt seg stabil for alle områdene bortsett fra kultur- og samfunnsfaglige instituttene der det vært nedgang fra 82 prosent i 1998 til 78 prosent i 2000. Totalt har andelen oppdragsfinansiering ligget omkring 75 prosent i perioden 1997–2000.

Tabell 6 Forskningsinstituttens oppdragsfinansiering. 1997-2000. Prosent.

Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	81,4	82,4	79,2	77,5
Miljø- og utviklingsinstitutter	78,0	78,4	78,4	79,6
Primærnæringsinstitutter	48,2	50,0	49,7	50,2
Teknisk- industrielle institutter	86,6	85,9	85,6	85,8
Totalt 1)	75,7	75,9	74,8	74,9

1) Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inkluderer medisin- og helseinstituttene.

Kilde: NIFU

2.7 Finansiering fra Norges forskningsråd

Forskningsinstituttens finansieringsstruktur er i Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter tredelt og består av grunnbevilgninger, strategiske instituttprogrammer

(SIP) og forskningsprogrammer og forskningsprosjekter. Grunnbevilgningene og SIP utgjør til sammen instituttene basisbevilgning.

Totalt har Forskningsrådet øket sine bevilgninger til forskningsinstituttene svakt fra 1 120 mill. kroner i 1999 til 1 140 mill. kroner i 2000, se tabell 7 som viser total finansiering fra Forskningsrådet i perioden 1997–2000.

Tabell 7 Finansiering fra Forskningsrådet. 1997-2000. Mill. kr.

Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	192,8	217,9	243,0	248,2
Miljø- og utviklingsinstitutter	161,8	165,1	167,8	182,3
Primærnæringsinstitutter	259,3	263,4	280,2	285,2
Teknisk- industrielle institutter	460,9	504,5	471,4	468,5
Totalt ¹⁾	1 032,8	1 116,5	1 122,5	1 140,5

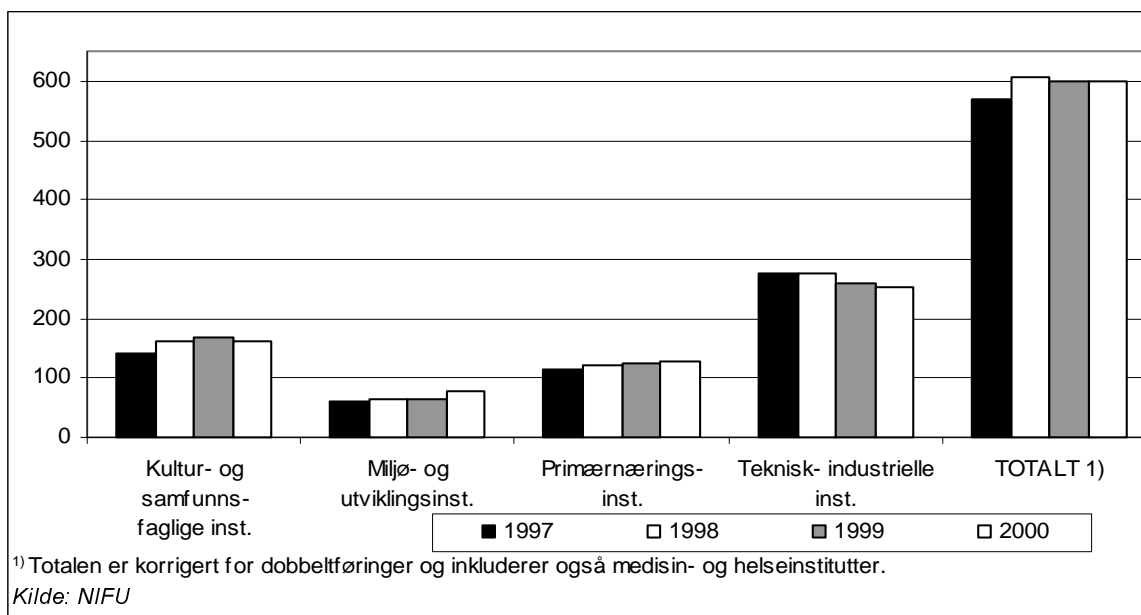
¹⁾ Totalen er korrigert for dobbeltføringer og inneholder tall for medisin og helseinstitutt.

Kilde: NIFU

Det er kun miljø- og utviklingsinstituttene som har hatt en viss økning i sin finansiering fra Norges forskningsråd fra 1999 til 2000. Økningen har vært på nesten 15 mill. kroner og miljø- og utviklingsinstituttene mottok i 2000 182 mill. kroner fra Forskningsrådet. For de andre gruppene av institutter har det kun vært små endringer fra året før. Den største andelen av forskningsrådsmidlene gikk til den største gruppen av institutter, de teknisk-industrielle instituttene, som mottok i underkant av 470 mill. kroner, eller over 40 prosent av de totale forskningsrådsbevilgningene i 2000. De kultur- og samfunnsfaglige instituttene og primærnæringsinstituttene mottok henholdsvis 248 og 285 mill. kroner fra Forskningsrådet i 2000.

Figur 8 viser oppdragsfinansiering fra Norges forskningsråd. Forskningsrådets totale oppdragsfinansiering har i perioden 1997–2000 ligget omkring 600 mill. kroner. Det er de teknisk-industrielle instituttene som har de største oppdragsinntektene fra Forskningsrådet. Inntektene har gått ned fra nesten 280 mill. kroner i 1997 til 250 mill. kroner i 2000. De kultur- og samfunnsfaglige instituttene har også hatt mindre oppdragsinntekter i 2000 enn i 1999 og mottok i 2000 160 mill. kroner fra Forskningsrådet. Miljø- og utviklingsinstituttene hadde en økning i sine oppdragsinntekter fra Forskningsrådet på 15 mill. fra 1999 til 2000 og mottok i underkant av 80 mill. kroner i 2000. Primærnæringsinstituttene har i perioden 1997–2000 hatt en jevn vekst i sine oppdragsinntekter fra Forskningsrådet og mottok i 2000 i underkant av 130 mill. kroner.

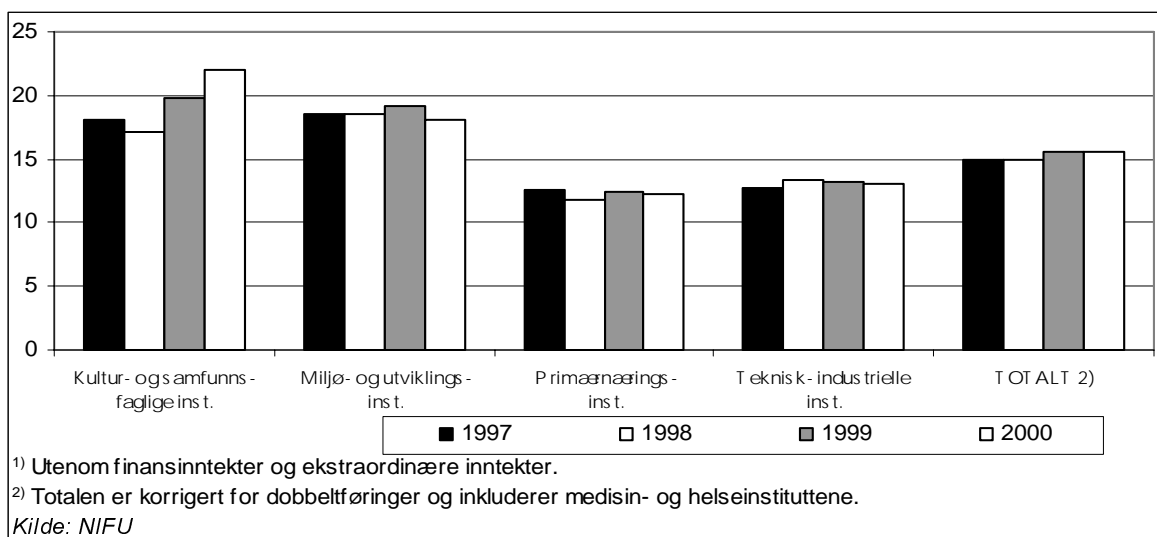
Figur 8 Forskningsinstituttene oppdragsinntekter fra Forskningsrådet fordelt etter område. 1997–2000. Mill. kr. Løpende priser.

2.8 Basisbevilgninger og andre generelle midler

Basisbevilgningene består av grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer (SIP). Det har vært små endringer i forskningsinstituttene basisbevilgninger som andel av inntektene (utenom finansinntekter og ekstraordinære inntekter). I 2000 lå disse på samme nivå som i 1999; knappe 16 prosent. I 1997 og 1998 var andelen på 15 prosent. Figur 9 viser at andelen basisbevilgning er lavest for primærnæringsinstituttene; 12 prosent i 2000. Det er kun de kultur- og samfunnsfaglige instituttene som har hatt en økning i denne andelen i perioden; andelen basisbevilgninger steg fra 20 prosent i 1999 til 22 prosent i 2000. I perioden 1997–2000 har andelen ligget omkring 12 prosent for primærnæringsinstituttene, omkring 13 prosent for de teknisk-industrielle instituttene og mellom 18–19 prosent for miljø- og utviklingsinstituttene.

Figur 9 Forskningsinstituttene basisbevilgning i prosent av inntektene ¹⁾ etter område. 1997–2000.

Vi ser av tabell 8 at innslaget av de strategiske instituttprogrammene er økende. Særlig ved de kultur- og samfunnsfaglige instituttene og primærnæringsinstituttene har SIP hatt en positiv utvikling. De teknisk-industrielle instituttene har hatt en økning på 6 mill. kroner fra 1999 til 2000, men nivået ligger 9 mill. kroner under nivået i 1998. SIP innebærer langsiktige bevilgninger til kompetanseoppbygging innenfor et bestemt fagområde som forventes å bli av betydning for instituttets brukere. Opprinnelig var dette et virkemiddel for de teknisk-industrielle instituttene, men virkemiddelet tas i stadig sterkere grad i bruk også innenfor de andre gruppene av institutter.

Tabell 8 Forskningsinstituttene inntekter fra strategiske instituttprogrammer (SIP). 1997-2000. Mill. kr.

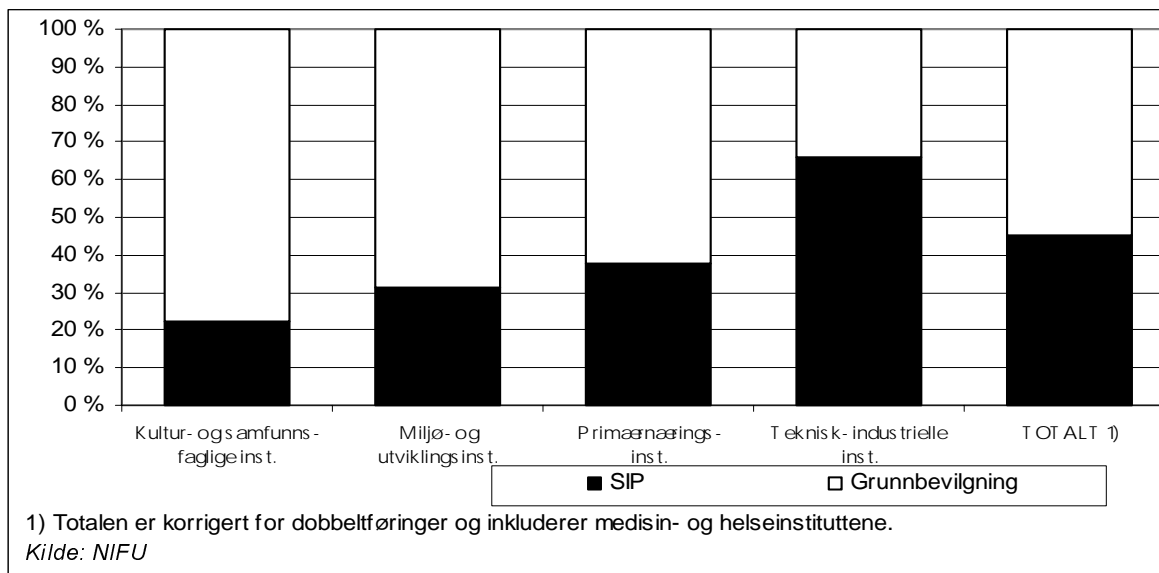
Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	9,1	13,5	23,9	37,4
Miljø- og utviklingsinstitutter	30,7	30,7	32,7	32,8
Primærnæringsinstitutter	31,2	30,6	48,0	61,7
Teknisk- industrielle institutter	227,5	253,5	238,5	244,3
Totalt ¹⁾	292,4	322,2	339,1	376,4

Kilde: NIFU

¹⁾ Totalen er korrigeret for dobbeltføringer og inneholder tall for medisin- og helseinstituttene.

Figur 10 tar for seg forholdet mellom grunnbevilgninger og strategiske instituttprogram (andre generelle midler er holdt utenfor). Det er fortsatt de teknisk-industrielle instituttene som med over 65 prosent har den største andelen SIP i forhold til grunnbevilgning. Andelen for de andre instituttene varierer mellom 22 prosent for de kultur- og samfunnsfaglige instituttene og 38 prosent for primærnæringsinstituttene.

Figur 10 Forskningsinstituttene basisbevilgning fordelt på grunnbevilgning og SIP etter område. 2000. Prosent.

Tabell 9 viser basisbevilgningenes relative fordeling på grunnbevilgning, SIP og andre generelle midler i 2000. Primærnæringsinstituttene har den høyeste andel andre generelle midler. Dette skyldes en noe annerledes bevilgningspraksis i denne gruppen. Enkelte av instituttene mottar generelle bevilgninger direkte over statsbudsjettet. Vi ser ellers at det er kultur- og samfunnsfaglige institutter med 76 prosent eller 129 mill. kroner som mottar den største andelen grunnbevilgning. De teknisk-industrielle instituttene har med 61 prosent den høyeste andelen SIP i sin bevilgningsstruktur. Dette tilsvarer 65 prosent av totale SIP-midler

bevilget til forskningsinstituttene i 2000. I 1999 stod de teknisk-industrielle instituttene for 70 prosent av totale SIP-midler.

Tabell 9 Basisbevilgning og andre generelle midler etter område. 2000. Prosent.

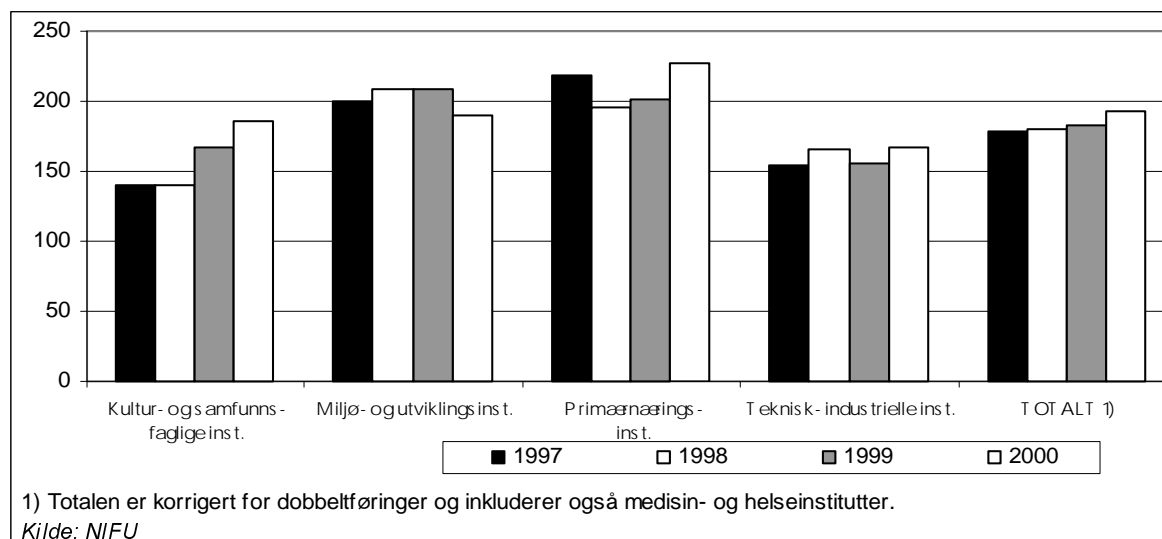
Områdetilknytning	Grunnbevilgning	SIP	Andre generelle midler	Totalt
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	76	22	2	100
Miljø- og utviklingsinstitutter	61	28	11	100
Primærnæringsinstitutter	16	10	74	100
Teknisk- industrielle institutter	31	61	8	100
Gjennomsnitt ¹⁾	34	28	38	100

1) Gjennomsnittet er basert på korrigert totalsum og inkluderer medisin- og helseinstituttene.

Kilde: NIFU

Ser vi på basisbevilgning per årsverk utført av forskere eller faglig personale i tidsrommet 1997–2000, figur 11, ser vi at det totalt sett har vært en økning i inntektene i 2000. Etter å ha ligget på 180 000 kr per forskerårsverk i perioden 1997–1999, utgjorde basisbevilgningene over 190 000 kroner per forskerårsverk i 2000. Bevilgningene per årsverk ligger høyest for miljø- og utviklingsinstituttene og primærnæringsinstituttene. For miljø- og utviklingsinstituttene innebærer dette en nedgang fra 210 000 kroner i 1998 og 1999 til 190 000 kroner i 2000, mens det for primærnæringsinstituttene har vært en økning fra omkring 200 000 i 1998 og 1999 til nesten 230 000 kroner i 2000. Primærnæringsinstituttene ligger dermed høyest basisbevilgning per utført forskerårsverk i 2000. De teknisk-industrielle instituttene har med knappe 170 000 kroner den laveste andelen. I 2000 lå basisbevilgning per årsverk for de kultur- og samfunnsfaglige instituttene på 185 000 kroner. I 1997 og 1998 lå andelen omkring 140 000 kroner for denne gruppen av institutter.

Figur 11 Forskningsinstituttens basisbevilgning per årsverk utført av forskere/faglig personale etter område. 1997–2000. 1 000 kr.

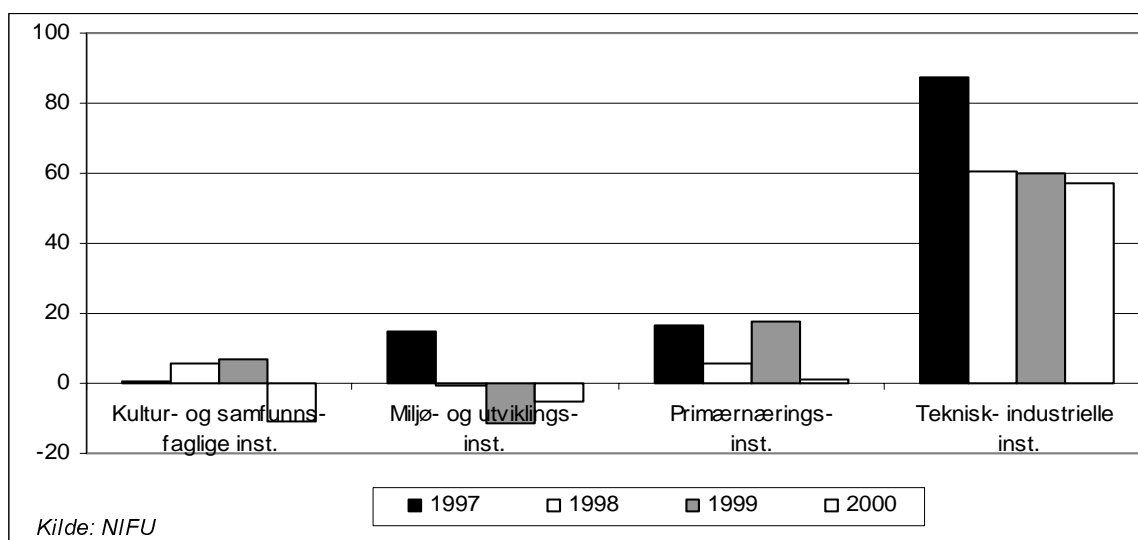

2.9 Driftsresultat

I 2000 hadde i alt 34, dvs. så mange som halvparten av forskningsinstituttene, negativt driftsresultat. I 1999 og 1998 var det henholdsvis 29 og 21 institutter som hadde negativt driftsresultat. De teknisk-industrielle instituttene har langt det høyeste positive driftsresultatet. De siste tre årene har det vært på i underkant av 60 mill. kroner. Fra 1999 til 2000 har de teknisk-industrielle instituttene hatt en nedgang i driftsresultatet fra 60 mill. kroner i 1999 til

57 mill. Kultur- og samfunnsfaglige institutter gikk fra et driftsoverskuddet på 7 mill. kroner i 1999 til et negativt driftsresultat på 11 mill. kroner i 2000. Det er første gang i perioden 1997–2000 at disse instituttene som gruppe har hatt et negativt driftsresultat, 15 av 29 institutter hadde negative tall i 2000. Primærnæringsinstituttene har hatt store endringer i sine driftsresultat i perioden. Det samlede driftsresultat var på 1,4 mill. kroner i 2000 mot 18 mill. kroner i 1999. Miljø- og utviklingsinstituttene hadde et negativt driftsresultat på 12 mill. kroner i 2000, i 1999 var det negative driftsresultatet på 5 mill. kroner. Figur 12 viser at det for alle gruppene av institutter har vært en del svingninger i driftsresultatene fra år til år.

Figur 12 Forskningsinstituttens driftsresultat etter område. 1997–2000. Mill. kr.

2.10 Publisering

Tabell 10 viser antall vitenskapelige artikler publisert i tidsskrift med referee-ordning for årene 1997 til 2000. Som det fremgår er utviklingen noe ujevn. Alle gruppene av institutter, bortsett fra de kultur- og samfunnsfaglige instituttene, har hatt en økning i antall artikler med referee-ordning. De kultur- og samfunnsfaglige instituttene rapporterte 342 artikler i 2000, en nedgang på 19 artikler i forhold til i 1999. Miljø- og utviklingsinstituttene rapporterte 306 artikler i 2000, dette er en økning på 24 artikler i forhold til 1999. For første gang ble det i 2000 primærnæringsinstituttene som rapporterte om flest artikler med referee. Det ble rapportert 510 artikler i denne gruppen i 2000, en økning på nesten 100 artikler i forhold til året før. De teknisk-industrielle instituttene rapporterte i underkant av 480 artikler, dette er flere enn i 1999, men lavere enn nivået i både 1997 og 1998.

Tabell 10 Antall artikler publisert i tidsskrift med referee. 1997-2000.

Områdetilknytning	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsfaglige institutter	316	325	361	342
Miljø- og utviklingsinstitutter	301	284	282	306
Primærnæringsinstitutter	454	420	412	509
Teknisk- industrielle institutter	564	577	433	475
Totalt ¹⁾	1 622	1 647	1 515	1 662

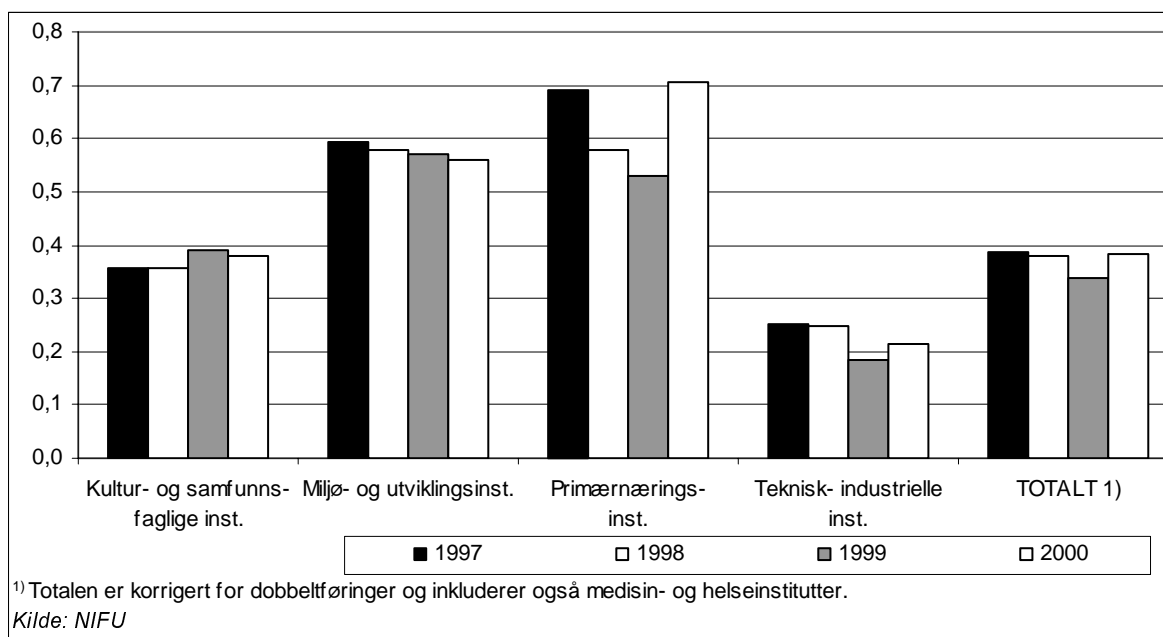
¹⁾ Totalen er korrigeret for dobbeltføringer og inneholder tall for medisin og helseinstitutt.

Kilde: NIFU

For å få fram et bilde av publiseringshyppigheten som tar hensyn til instituttgruppens størrelse kan vi relatere antall artikler til antall forskere i de forskjellige gruppene av institutter. Figur 13 viser forholdet mellom antall artikler med referee og antall forskerårsverk

innenfor de forskjellige områdene. Totalt har antall artikler i slike tidsskrifter per forskerårsverk ligget i underkant av 0,4 i perioden 1997–1999. Det er primærnæringsinstituttene som i 2000 hadde den høyeste andelen med 0,7 artikler per forskerårsverk. Færrest artikler, 0,2 per forskerårsverk, ble produsert av de teknisk-industrielle instituttene. Det er imidlertid usikkert om dette gjenspeiler reelle endringer eller ulik rapporteringspraksis innenfor de forskjellige instituttene. Det er i tillegg store forskjeller i publiseringspraksis innenfor de forskjellige miljøene. Andre mål på resultater av forskningsinstituttens virksomhet, som f.eks. patenter, er omhandlet i de områdevisse rapportene.

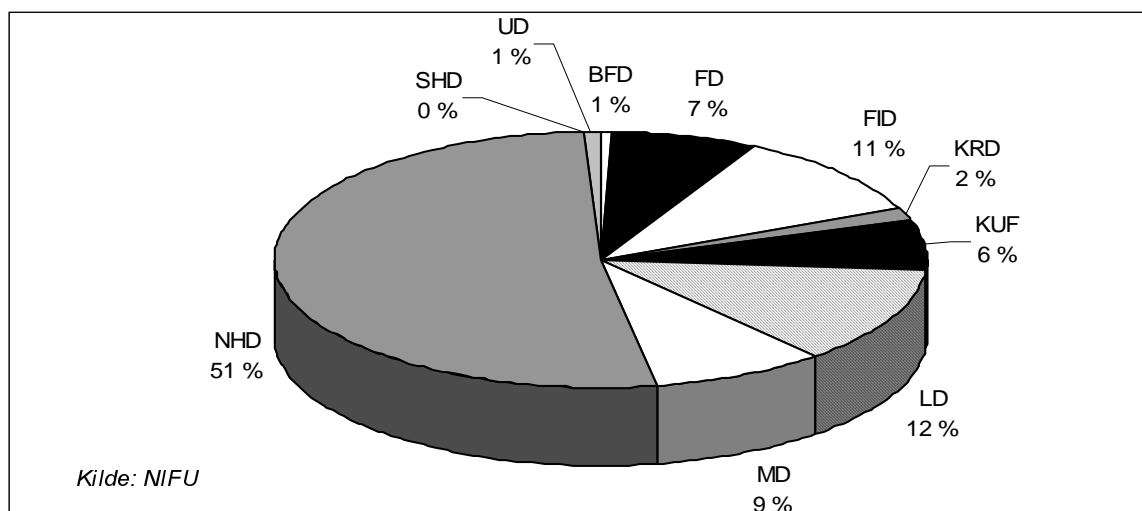
Figur 13 Antall artikler med referee-ordning per forskerårsverk etter område. 1997–2000.

2.11 Institutter etter finansierende departement

I dette avsnittet er instituttene fordelt etter hvilket departement som har ansvaret for basisfinansieringen enten direkte eller via Forskningsrådet. Vi ser av figur 14 at målt i samlede inntekter er den klart største gruppen institutter med basisfinansiering fra Nærings- og handelsdepartement (NHD); 51 prosent (46 prosent i 1999). Denne gruppen er i stor grad sammenfallende med de teknisk-industrielle og de regionale instituttene. I store trekk utgjør Landbruks-departementet og Fiskeridepartementet primærnæringsinstituttene. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finansierer den største gruppen institutter, de fleste faller innenfor gruppen av kultur- og samfunnsfaglige institutter. Se også oversikt over enheter sortert etter ansvarlig departement; vedlegg 1. De departementene som etter NHD bidrar med høyest andeler av basisfinansieringen er Landbruksdepartementet med 12 prosent (som i 1999), Fiskeridepartementet med 11 prosent (10 prosent i 1999), Miljøvern-departementet med 9 prosent (som i 1999), Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet med 6 prosent (12 prosent i 1999) og Forsvarsdepartementet med 7 prosent (som i 1999). Reduksjonen i KUF skyldes hovedsakelig at de regionale forskningsinstituttene er flyttet til NHD. De andre departementene bidrar med til sammen i overkant av 3 prosent av basisfinansieringen.

Figur 14 Inntekter ved forskningsinstituttene gruppert etter departement. 2000. Prosent.

I 2000 utgjorde basisbevilgningene 15 prosent av de totale inntekter for instituttene under ett. Dette er samme andel som i 1999. De utgjorde 9 prosent for NHD-instituttene, samme andel som i 1999. Til sammenligning utgjorde basisbevilgningen 41 prosent for FD-instituttene, 22 prosent for KUF-instituttene, en oppgang på seks prosentpoeng i forhold til året før. For MD-instituttene utgjorde basisbevilgningene 16 prosent av totale bevilgninger, i 1999 var nivået på 16 prosent, og for LD-instituttene ligger andelen på 19 prosent, samme nivå som i 1999. Se tabell 7 i tabellvedlegget.

Tabell 11 Forskningsinstituttene inntekter ¹⁾ etter finansierende departement. 1997-2000. Mill. kr.

Departementstilknytning	1997	1998	1999	2000
Barne- og familiedepartementet	26,0	27,2	27,9	31,4
Forsvarsdepartementet	360,9	347,5	381,6	398,5
Fiskeridepartementet	450,0	501,0	507,1	581,1
Kommunal- og regionaldepartementet	82,6	85,1	92,7	94,8
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	554,6	606,1	629,3	338,1
Landbruksdepartementet	596,7	595,4	622,7	651,7
Miljøverndepartementet	443,2	452,6	442,1	475,6
Nærings- og handelsdepartementet	2 441,2	2 589,4	2 453,7	2 757,7
Sosial og helsedepartementet	10,2	9,8	11,7	9,4
Utenriksdepartementet	33,4	47,4	39,1	42,0
Totalt	4 998,8	5 261,5	5 207,8	5 380,3

¹⁾ Eksklusive finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

Kilde: NIFU

Hvis vi ser på inntekter til instituttene gruppert etter departement i tabell 11, ser vi at institutter med basisbevilgning fra Nærings- og handelsdepartementet har fått en stor økning i sine inntekter med over 300 mill. kroner fra 1999–2000. Institutter med basisbevilgning fra Kirke- utdannings- og forskningsdepartementets andel av instituttene inntekter har i samme tidsrom gått ned med over 290 mill. kroner. Årsakene til økningen i NHDs andel av basisfinansieringen og den tilsvarende nedgangen i KUFs andel er flyttingen av ansvaret for de regionale forskningsinstituttene fra KUF til NHD i 2000. Innstitutter under Fiskeridepartementet har økt inntektene med over 70 mill. kroner fra 1999 til 2000. Denne økningen skyldes både en økning i instituttene basisfinansiering og en økning i oppdragsinntekter fra for disse instituttene. Institutter under Forsvarsdepartementet, Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet har økt sine inntekter noe. Institutter under Barne- og familiedepartementet, Sosial- og helsedepartementet og Utenriksdepartementet utgjør til sammen i overkant av 80 mill. kroner eller 1,5 prosent av de totale inntektene.

2.12 Forskningsinstituttene fordelt etter Forskningsrådets ansvar (budsjett – rådgivning)

10 av instituttene som omfattes av denne årsrapporten, mottar basisfinansiering direkte fra et departement, mens Forskningsrådet har et rådgivningsansvar for gruppen. Forskningsrådet har budsjettansvar for 52 institutter.² De 10 instituttene Forskningsrådet har rådgivningsansvar for har en samlet inntekt på 1,2 mrd. kroner eller 21 prosent av samlede inntekter. I 1999 utgjorde den andelen Forskningsrådet hadde rådgivningsansvar for 20 prosent. Instituttene som mottar basisbevilgning fra et departement har en gjennomsnittlig andel basisbevilgning av totale inntekter på 26 prosent, for de andre instituttene var andelen gjennomsnittlig 12 prosent. Se tabell 12 i tabellvedlegget.

² Denne oversikten inkluderer også to institutter som ikke inngår under Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter.

Vedlegg

- Vedlegg 1 Forskningsinstituttene inndelt etter områdetilknytning, etter ansvarlig departement og Forskningsrådets rådgivnings- og budsjettansvar.
- Vedlegg 2 Tabeller
- Vedlegg 3 Brev med spørreskjema og veiledning

Vedlegg 1

*Forskningsinstituttene inndelt etter
områdetilknytning, ansvarlig departement og
Forskningsrådets rådgivnings- og budsjettansvar*

Oversikt over enheter som inngår i instituttgruppene under hvert område. ¹⁾

Miljø- og utviklingsinstitutter (Miljø og utvikling)

Christian Michelsens institutt (CMI)
Fridtjof Nansens institutt (FNI)
Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR)
Norsk institutt for luftforskning (NILU)
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning (Cicero)
Senter for jordfaglig miljøforskning (Jordforsk)
Stiftelsen for kulturminneforskning (NIKU)
Stiftelsen for naturforskning (NINA)

Kultur- og samfunnsfaglige institutter (Kultur og samfunn)

Agderforskning
Allforsk (inkl. SFB)
Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)
Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning (Cicero)
Finnmarksforskning
Forskningsstiftelsen Fafo
Fridtjof Nansens institutt (FNI)
Inst. for forsvarsstudier (IFS)
Inst. for fredsforskning (PRIO)
Inst. for samfunnsforskning
Møreforskning
Nordlandsforskning
Nord-Trøndelagsforskning
Norsk inst. for studier av forskning og utdanning (NIFU)
Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)
Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt (NVI)
NORUT Samfunnsforskning AS
NOVA
Rogalandsforskning
Statens inst. for alkohol- og narkotikaforskning (SIFA)
Statens inst. for forbruksforskning (SIFO)
STEP-gruppen
Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF)
Stiftelsen Østfoldforskning
Telemarksforskning – Bø
Telemarksforskning – Notodden
Transportøkonomisk institutt (TØI)
Vestlandsforskning
Østlandsforskning

Primærnæringsinstituttene (Bioproduksjon og foredling)

Institutt for akvakulturforskning (AKVAFORSK)
Senter for jordfaglig miljøforskning (Jordforsk)
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
MATFORSK
Norsk institutt for planteforskning (PLANTEFORSK)
Norsk institutt for skogforskning (NISK)
Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)
Veterinærinstituttet
Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning (Fiskeriforskning)
Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt (Ernæringsinstituttet)
Havforskningsinstituttet
NORCONSERV
SINTEF fiskeri og havbruk

Teknisk-industrielle institutter (Naturvitenskap og teknologi)

Norges byggforskningsinstitutt (BYGGFORSK)
Christian Michelsen Research AS (CMR)

Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
Institutt for energiteknikk (IFE)
Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS (MARINTEK)
Norges Geotekniske Institutt (NGI)
Nordic Seismic Array (NORSAR)
NORUT Informasjonsteknologi AS (NORUT - IT)
NORUT Teknologi AS (NORUT - TK)
Norsk Regnesentral (NR)
Rogalandsforskning (RF) Inkl. samfunnsfaglig del.
Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole (SINTEF) Inkl SINTEF Unimed.
SINTEF Energiforskning AS
SINTEF Petroleumsforskning AS
Telemark Teknisk-Industrielle Utviklingssenter (Tel-Tek)

Medisin- og helseinstitutter (Medisin og helse)

SINTEF UNIMED
Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)

¹⁾ Totalsommene i tabeller og figurer er korrigeret for dobbeltføringer i henhold til forklaringen under "Datamaterialet".

Enheter sortert etter departement ansvarlig for grunnbevilgningen

Barne- og familiedepartementet	Statens inst. for forbruksforskning (SIFO)
Forsvarsdepartementet	Institutt for forsvarsstudier (IFS) Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
Fiskeridepartementet	NORCONSERV Havforskningsinstituttet Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt (Ernæringsinstituttet) Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning (Fiskeriforskning)
Kommunal- og regionaldepartementet	Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet	Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning (Cicero) Fridtjof Nansens institutt (FNI) Forskningsstiftelsen Fafo Institutt for fredsforskning (PRIO) Institutt for samfunnsforskning (ISF) Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF) Allforsk (inkl. SFB) Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI) Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt (NVI) Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) STEP-gruppen Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)
Landbruksdepartementet	MATFORSK Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) Norsk institutt for skogforskning (NISK) Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) Veterinærinstituttet Institutt for akvakulturforskning (AKVAFORSK) Senter for jordfaglig miljøforskning (Jordforsk) Inngår med "halve verdier". Norsk institutt for planteforskning (PLANTEFORSK)
Miljøverndepartementet	Stiftelsen for naturforskning (NINA) Stiftelsen for kulturminneforskning (NIKU) Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR) Norsk institutt for luftforskning (NILU) Norsk institutt for vannforskning (NIVA) Senter for jordfaglig miljøforskning (Jordforsk) Inngår med "halve verdier".
Nærings- og handelsdepartementet	Transportøkonomisk institutt (TØI) SINTEF Fiskeri og havbruk Norges byggforskningsinstitutt (BYGGFORSK) Christian Michelsen Research AS (CMR) Institutt for energiteknikk (IFE) Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS (MARINTEK) Norges Geotekniske Institutt (NGI) Nordic Seismic Array (NORSAR) NORUT Informasjonsteknologi AS (NORUT - IT) NORUT Teknologi AS (NORUT - TK) Norsk Regnesentral (NR) Rogalandsforskning (RF) Inkl. samfunnsfaglig del. Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole (SINTEF) Inkl SINTEF Unimed. SINTEF Energiforskning AS

SINTEF Petroleumsforskning AS
Telemark Teknisk-Industrielle Utviklingscenter (Tel-Tek)
Agderforskning
Finnmarksforskning
Møreforskning
NORUT Samfunnsforskning AS
Nordlandsforskning
Nord-Trøndelagsforskning
Telemarksforskning - Notodden
Telemarksforskning - Bø

Vestlandsforskning
Østlandsforskning
Stiftelsen Østfoldforskning

Sosial- og helsedepartementet

Statens institutt for alkohol- og narkotikaforskning (SIFA)

Utenriksdepartementet

Christian Michelsens institutt (CMI)

Enheter sortert etter Forskningsrådets budsjett- eller rådgivningsansvar

Budsjettansvar

Agderforskning
Allforsk (inkl. SFB)
Christian Michelsen Research AS (CMR)
Christian Michelsens institutt (CMI)
Finnmarksforskning
Forskningsstiftelsen Fafo
Fridtjof Nansens institutt (FNI)
Inst. for fredsforskning (PRIO)
Inst. for samfunnsforskning (ISF)
Institutt for akvakulturforskning (AKVAFORSK)
Institutt for energiteknikk (IFE)
Møreforskning
NORCONSERV
Nordic Seismic Array (NORSAR)
Nordlandsforskning
Nord-Trøndelagsforskning
Norges byggforskningsinstitutt (BYGGFORSK)
Norges Geotekniske Institutt (NGI)
Norsk inst. for studier av forskning og utdanning (NIFU)
Norsk institutt for by- og regionsforskning (NIBR)
Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning (Fiskeriforskning)
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Norsk institutt for luftforskning (NILU)
Norsk institutt for planteforskning (PLANTEFORSK)
Norsk institutt for skogforskning (NISK)
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Norsk Marinteknisk Forskningsinstitutt AS (MARINTEK)
Norsk Regnesentral (NR)
Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)
NORUT Informasjonsteknologi AS (NORUT - IT)
NORUT Samfunnsforskning AS
NORUT Teknologi AS (NORUT - TK)
Rogalandsforskning (RF) Inkl. samfunnsfaglig del.
Senter for internasjonal klima- og energipolitisk forskning (Cicero)
Senter for jordfaglig miljøforskning (Jordforsk)
SINTEF Energiforskning AS
SINTEF Fiskeri og havbruk AS
SINTEF Petroleumsforskning AS
Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)
STEP-gruppen ¹⁾
Stiftelsen for industriell og teknisk forskning ved Norges tekniske høgskole (SINTEF) Inkl SINTEF Unimed.
Stiftelsen for kulturminneforskning (NIKU)
Stiftelsen for naturforskning (NINA)
Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF)
Stiftelsen Østfoldforskning
Telemark Teknisk-Industrielle Utviklingssenter (Tel-Tek)
Telemarksforskning – Bø
Telemarksforskning – Notodden
Transportøkonomisk institutt (TØI)
Vestlandsforskning
Veterinærinstituttet
Østlandsforskning

Rådgivningsansvar

Arbeidsforskningsinstituttet (AFI)
Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt (Ernæringsinstituttet)
Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
Havforskningsinstituttet
Inst. for forsvarsstudier
MATFORSK ¹⁾

Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI)
Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt
Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA)
Statens inst. for alkohol- og narkotikaforskning (SIFA)
Statens inst. for forbruksforskning (SIFO)

¹⁾ Ikke underlagt Statlige retningslinjer for finansiering av forskningsinstitutter, men med i Forskningsrådets årsrapportering.

Vedlegg 2

Tabeller

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Vedlegg 2

Tabell 1

Nøkkeltall etter områdetilknytning. 2000 ¹⁾

Områdetilknytning	Totale inntekter ²⁾ Mill. kr	Drifts- resultat Mill. kr	Basisbevilgning			F.rådets andel av totale inntekter Prosent	Driftskostnader ³⁾		Årsverk				Antall som arbeider med dr.grad ⁴⁾	Avlagte dr.grader ⁵⁾ Antall
			Grunn- bevilgning Mill. kr	Strategiske institutt- program Mill. kr	Andel av totale innt. Prosent		Totalt Mill. kr	Herav utført av andre Mill. kr	Totalt Antall	Herav kvinner Antall	Forskere /faglig pers. Antall	Herav kvinner Antall		
Kultur- og samfunnsinstitutter	777,0	-10,6	129,3	37,4	21%	33%	769,9	39,7	1132	501	899	348	204	23
Miljø- og utviklingsinstitutter	589,4	-4,9	70,9	32,8	18%	32%	577,8	26,8	756	304	545	169	78	23
Primærnæringsinstitutter	1283,5	1,4	102,0	61,7	13%	23%	1256,9	26,7	1768	817	758	271	198	28
Teknisk-industrielle institutter	2933,1	57,3	126,8	244,3	13%	16%	2783,5	97,8	3206	842	2212	371	227	62
TOTALT ⁶⁾	5525,9	45,0	467,1	368,2	15%	21%	5335,2	180,4	6790	2454	4327	1140	696	134

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inkludert finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

³⁾ Det kan være ulike prinsipper for regnskapsføring av kostnader ved eget institutt og kostnader ved arbeid utført av andre. Det er derfor problematisk å sammenligne instituttene på dette punkt.

⁴⁾ Antall personer - dr.gradssitpendiater og andre - som arbeidet på en dr.grad i 2000.

⁵⁾ Avlagte dr.grader i 2000 der instituttet har bidratt med veiledning.

⁶⁾

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 2 **Inntekter i 2000 etter områdetilknytning og finansieringskilde, Mill. kroner ¹⁾**

Områdetilknytning	Basisbevilgning og andre generelle bevilgninger			Oppdragsinntekter						Andre inntekter ³⁾	TOTALT	
	Grunnbevilgning	SIP	Andre generelle midler	Sum	Forskningsrådet	Offentlig forvaltning ²⁾	Næringsliv	Utlandet	Andre			Sum
Kultur- og samfunnsinstitutter	129,3	37,4	3,9	170,6	162,2	246,8	96,9	50,2	32,6	588,8	17,7	777,0
Miljø- og utviklingsinstitutter	70,9	32,8	13,4	117,1	78,7	227,5	63,7	59,2	26,7	455,8	16,5	589,4
Primærnæringsinstitutter	102,0	61,7	467,0	630,7	128,6	186,1	183,7	36,3	92,8	627,6	25,2	1283,5
Teknisk-industrielle institutter	126,8	244,3	31,7	402,9	252,2	481,7	1130,7	471,8	101,5	2437,9	92,3	2933,1
TOTALT ⁴⁾	467,1	368,2	515,8	1351,2	601,1	1113,2	1454,7	613,6	246,3	4029,0	145,6	5525,9

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inkludert kommuner og fylkeskommuner.

³⁾ Finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

⁴⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 3 Basisbevilgning og andre generelle midler etter finansieringsform og områdetilknytning. 1997 - 2000. Mill. kroner. ¹⁾

Områdetilknytning	Grunnbevilgning				Strategisk instituttprogram (SIP)				Andre generelle midler				TOTALT			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsinstitutter	114,7	113,9	129,5	129,3	9,1	13,5	23,9	37,4	4,1	3,7	7,9	3,9	128,0	131,1	161,3	170,6
Miljø- og utviklingsinstitutter	70,7	71,8	70,6	70,9	30,7	30,7	32,7	32,8	18,0	16,6	13,5	13,4	119,4	119,1	116,7	117,1
Primærnæringsinstitutter	112,0	111,6	107,8	102,0	31,2	30,6	48,0	61,7	424,3	438,4	449,1	467,0	567,5	580,6	604,9	630,7
Teknisk-industrielle institutter	120,3	130,5	127,2	126,8	227,5	253,5	238,5	244,3	18,6	19,4	35,2	31,7	366,4	403,3	400,9	402,9
TOTALT ²⁾	456,5	465,1	473,0	467,1	292,4	322,2	339,1	368,2	464,9	478,0	505,7	515,8	1213,8	1265,3	1317,8	1351,2

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 4 Oppdragsinntekter etter finansieringskilde og områdetilknytning 1997 - 2000 Mill. kroner ^{1) 2)}

Områdetilknytning	Norges forskningsråd				Offentlig forvaltning ³⁾				Næringslivet				Utlandet				Andre kilder				I alt			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
Kultur- og samfunnsinstitutter	141,0	162,2	169,5	162,2	248,6	260,9	254,2	246,8	106,6	122,9	109,1	96,9	40,8	44,4	57,8	50,2	22,2	21,4	25,4	32,6	559,2	611,8	615,9	588,8
Miljø- og utviklingsinstitutter	60,4	62,6	64,6	78,7	231,5	231,4	226,2	227,5	58,1	68,4	62,9	63,7	50,9	46,4	46,8	59,2	24,7	23,8	23,1	26,7	425,6	432,5	423,5	455,8
Primærnæringsinstitutter	114,1	121,3	124,4	128,6	161,0	186,4	179,6	186,1	106,7	111,5	154,1	183,7	30,9	36,0	35,8	36,3	109,0	117,4	96,7	92,8	521,6	572,7	590,7	627,6
Teknisk-industrielle institutter	276,3	275,9	261,0	252,2	392,4	395,9	443,6	481,7	1158,2	1239,2	1150,2	1130,7	481,2	482,9	438,8	471,8	66,9	70,8	79,9	101,5	2375,1	2464,7	2373,5	2437,9
TOTALT ⁴⁾	568,4	606,2	599,4	601,1	1003,9	1040,0	1074,7	1113,2	1408,5	1515,7	1453,7	1454,7	593,5	602,3	573,6	613,6	204,5	222,5	215,5	246,3	3778,8	3986,6	3917,0	4029,0

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Oppdragsinntekter omfatter ikke basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger, finansinntekter eller ekstraordinære inntekter.

³⁾ Inkludert kommuner og fylkeskommuner.

⁴⁾ Totalen er korrigert for dobbelføring og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 5 Publisering og formidling etter områdetilknytning 2000

Områdetilknytning	Artikler				Rapporter							
	Internasjonale tidsskrifter med referee	Norske tidsskrifter med referee	Fagbøker, lærebøker, andre selvstendige utgivelser	Kapitler og artikler i bøker, lærebøker, allmenntidskrifter mm	Egen rapportserie	Ekstern rapportserie	Til oppdrags-givere	Foredrag/fremleggelse av paper/poster	Populærvit. artikler og foredrag	Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker ol	Konferanser, seminarer der instituttet har medvirket i arr.	
Kultur- og samfunnsinstitutter	230	112	70	455	831	119	359	1406	1397	671	263	
Miljø- og utviklingsinstitutter	273	33	39	252	542	131	271	627	420	163	96	
Primærnæringsinstitutter	489	20	25	192	346	193	352	1045	1737	148	128	
Teknisk-industrielle institutter	444	31	36	317	1320	140	4498	1743	422	274	200	
TOTALT ¹⁾	1464	198	159	1111	3012	586	5388	5097	4013	1277	698	

¹⁾ Totalen er korrigert for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Tabell 6 Totale årsverk, årsverk utført av forskere/faglig personale og årsverk utført av forskere/faglig personale i % av totale årsverk. Etter områdetilknytning. 1997 - 2000.

Områdetilknytning	1997					1998					1999					2000				
	Årsverk		Forskere			Årsverk		Forskere			Årsverk		Forskere			Årsverk		Forskere		
	Årsverk totalt	Herav kvinner	årsverk totalt	Herav kvinner	i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	årsverk totalt	Herav kvinner	i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	årsverk totalt	Herav kvinner	i % av total	Årsverk totalt	Herav kvinner	årsverk totalt	Herav kvinner	i % av total
Kultur- og samfunnsinstitutter	1139	499	888	326	78%	1138	475	910	320	80%	1154	489	920	338	80%	1132	501	899	348	79%
Miljø- og utviklingsinstitutter	782	304	506	150	65%	773	308	490	146	63%	737	300	494	141	67%	756	304	545	169	72%
Primærnæringsinstitutter	1796	760	656	200	37%	1693	754	728	244	43%	1802	832	776	278	43%	1768	817	758	271	43%
Teknisk-industrielle institutter	3624	979	2246	343	62%	3527	926	2320	384	66%	3454	914	2354	408	68%	3206	842	2212	371	69%
TOTALT ¹⁾	7258	2519	4203	989	58%	7053	2450	4361	1071	62%	7075	2526	4458	1146	63%	6790	2454	4327	1140	64%

¹⁾ Totalen er korrigeret for dobbelføringer og inkluderer også medisin- og helseinstitutter.

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 7 Nøkkeltall etter ansvarlig departement. 2000 ¹⁾

Ansvarlig departement	Totale inntekter ²⁾ Mill. kr	Driftsresultat Mill. kr	Basisbevilgning			F.rådets andel av totale inntekter Prosent	Driftskostnader ³⁾		Årsverk				Antall som arbeider med dr.grad ⁴⁾	Avlagte dr.grader ⁵⁾
			Grunnbevilgning Mill. kr	Strategiske instituttprogram Mill. kr	Andel av totale innt. Prosent		Totalt Mill. kr	Herav utført av andre Mill. kr	Totalt Antall	Herav kvinner Antall	Forskere /faglig pers. Antall	Herav kvinner Antall		
Barne- og familiedepartementet	31,4	1,3	16,9	0,0	54%	19%	30,1	0,0	52	35	39	26	10	0
Forsvarsdepartementet	398,5	3,0	41,5	121,8	41%	1%	395,4	0,0	547	125	386	22	12	9
Fiskeridepartementet	584,2	3,0	12,2	19,2	5%	20%	578,1	5,5	606	228	279	73	52	13
Kommunal- og regionaldept.	94,8	0,3	61,7	0,5	66%	7%	94,5	0,8	148	79	69	30	22	6
Kirke-, utdannings- og forskningsdept.	347,5	-9,3	57,8	17,7	22%	33%	347,3	15,9	516	252	399	179	93	13
Landbruksdepartementet	673,6	-1,4	86,9	40,5	19%	25%	653,1	16,7	1124	574	458	193	141	14
Miljøverndepartementet	485,0	-3,2	52,3	27,4	16%	29%	478,8	16,2	615	246	452	139	55	19
Nærings- og handelsdepartementet	2857,8	48,8	121,3	140,4	9%	21%	2708,9	120,7	3121	887	2201	461	293	58
Sosial- og helsedepartementet	9,4	0,8	8,3	0,0	88%	5%	8,6	0,0	14	6	11	4	5	1
Utenriksdepartementet	43,7	1,5	8,2	0,8	21%	39%	40,5	4,6	48	24	32	14	11	1
TOTALT	5525,9	45,0	467,1	368,2	15%	21%	5335,2	180,4	6790	2454	4327	1140	693	134

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inkludert finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

³⁾ Det kan være ulike prinsipper for regnskapsføring av kostnader ved eget institutt og kostnader ved arbeid utført av andre. Det er derfor problematisk å sammenligne instituttene på dette punkt.

⁴⁾ Antall personer - dr.gradssitendiater og andre - som arbeidet på en dr.grad i 2000.

⁵⁾ Avlagte dr.grader i 2000 der instituttet har bidratt med veiledning.

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 8 **Inntekter i 2000 etter ansvarlig departement og finansieringskilde, Mill. kroner** ¹⁾

Ansvarlig departement	Basisbevilgning og andre generelle bevilgninger				Oppdragsinntekter						Andre inntekter ³⁾	TOTALT
	Grunnbevilgning	SIP	Andre generelle midler	Sum	Forskningsrådet	Offentlig forvaltning ²⁾	Næringsliv	Utlandet	Andre	Sum		
Barne- og familiedepartementet	16,9	0,0	0,4	17,3	5,9	2,6	0,0	2,2	3,4	14,0	0,0	31,4
Forsvarsdepartementet	41,5	121,8	24,1	187,4	2,7	165,3	35,5	7,4	0,1	211,0	0,0	398,5
Fiskeridepartementet	12,2	19,2	259,4	290,8	86,9	74,7	72,3	20,4	36,0	290,3	3,1	584,2
Kommunal- og regionaldept.	61,7	0,5	0,8	63,0	6,2	3,8	10,6	2,3	9,0	31,8	0,0	94,8
Kirke-, utdannings- og forskningsdept.	57,8	17,7	0,2	75,7	72,7	123,6	22,7	27,4	16,0	262,4	9,4	347,5
Landbruksdepartementet	86,9	40,5	207,6	335,0	39,8	104,6	106,0	15,2	51,1	316,7	21,9	673,6
Miljøverndepartementet	52,3	27,4	12,4	92,0	59,8	201,3	56,1	51,1	15,2	383,6	9,4	485,0
Nærings- og handelsdepartementet	121,3	140,4	10,0	271,6	318,9	422,4	1151,5	482,7	110,7	2486,1	100,1	2857,8
Sosial- og helsedepartementet	8,3	0,0	0,0	8,3	0,5	0,3	0,0	0,1	0,3	1,1	0,0	9,4
Utenriksdepartementet	8,2	0,8	1,0	10,0	7,6	14,8	0,0	5,0	4,6	32,0	1,7	43,7
TOTALT ⁴⁾	467,1	368,2	515,8	1351,2	601,1	1113,2	1454,7	613,6	246,3	4029,0	145,6	5525,9

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inkludert kommuner og fylkeskommuner.

³⁾ Finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 9 Basisbevilgning etter finansieringsform og ansvarlig departement. 1997 - 2000. Mill. kroner. ¹⁾

Ansvarlig departement	Grunnbevilgning				Strategisk instituttprogram (SIP)				Andre generelle midler				TOTALT			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
Børne- og familiedepartementet	13,9	14,2	16,6	16,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	13,9	14,2	16,6	17,3
Forsvarsdepartementet	37,0	39,6	41,9	41,5	117,8	122,9	121,2	121,8	11,8	12,0	27,5	24,1	166,6	174,5	190,6	187,4
Fiskeridepartementet	2,1	12,2	12,2	12,2	12,2	2,5	10,3	19,2	227,1	239,3	241,4	259,4	241,4	254,0	263,9	290,8
Kommunal- og regionaldept.	60,6	58,4	61,4	61,7	1,0	1,0	5,0	0,5	0,8	0,1	0,0	0,8	62,4	59,5	66,4	63,0
Kirke-, utdannings- og forskningsdept.	54,9	54,1	60,0	57,8	3,5	6,1	12,1	17,7	0,0	0,0	5,1	0,2	58,4	60,2	77,2	75,7
Landbruksdepartementet	107,1	96,7	92,9	86,9	16,5	26,0	35,6	40,5	197,2	199,1	207,7	207,6	320,9	321,8	336,1	335,0
Miljøverndepartementet	52,2	52,5	52,1	52,3	27,4	27,1	27,0	27,4	17,0	15,7	12,5	12,4	96,5	95,3	91,6	92,0
Nærings- og handelsdepartementet	112,1	120,0	119,8	121,3	113,9	136,6	127,0	140,4	9,6	10,5	10,5	10,0	235,6	267,1	257,3	271,6
Sosial- og helsedepartementet	8,0	8,2	8,0	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,4	0,0	0,0	8,5	8,6	8,1	8,3
Utenriksdepartementet	8,5	9,0	8,1	8,2	0,0	0,0	0,9	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	9,5	10,0	10,0	10,0
TOTALT	456,5	465,1	473,0	467,1	292,4	322,2	339,1	368,2	464,9	478,0	505,7	515,8	1213,8	1265,3	1317,8	1351,2

Tabell 10 Oppdragsinntekter etter finansieringskilde og ansvarlig departement. 1997 - 2000 Mill. kroner ^{1) 2)}

Ansvarlig departement	Norges forskningsråd				Offentlig forvaltning ³⁾				Næringslivet				Utlandet				Andre kilder				I alt			
	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000	1997	1998	1999	2000
Barne- og familiedepartementet	4,9	8,0	8,5	5,9	4,1	4,5	0,5	2,6	2,5	2,3	2,3	0,0	0,4	0,0	0,0	2,2	0,2	0,0	0,0	3,4	12,1	14,8	11,3	14,0
Forsvarsdepartementet	2,1	1,9	2,7	2,7	161,4	132,2	144,0	165,3	22,2	31,2	37,6	35,5	7,8	5,4	6,1	7,4	0,0	0,9	0,5	0,1	193,4	171,6	190,9	211,0
Fiskeridepartementet	69,7	76,7	72,9	86,9	61,9	80,1	68,5	74,7	25,2	35,2	58,7	72,3	17,6	24,4	23,7	20,4	34,1	50,4	43,1	36,0	208,6	266,9	266,8	290,3
Kommunal- og regionaldept.	5,9	7,8	6,7	6,2	7,1	4,4	4,0	3,8	5,8	6,4	10,0	10,6	0,7	1,5	0,7	2,3	0,7	4,2	5,2	9,0	20,2	24,3	26,6	31,8
Kirke-, utdannings- og forskningsdept.	57,8	60,4	65,4	72,7	108,6	127,6	131,6	123,6	22,2	33,2	28,1	22,7	20,1	24,7	33,8	27,4	12,5	13,9	15,7	16,0	221,3	259,9	274,6	262,4
Landbruksdepartementet	43,4	43,3	50,4	39,8	90,9	98,3	104,4	104,6	76,0	70,4	89,8	106,0	12,9	11,2	11,5	15,2	66,2	60,8	47,6	51,1	289,4	284,1	303,7	316,7
Miljøverndepartementet	42,0	47,1	46,9	59,8	205,3	198,9	199,8	201,3	47,8	57,9	53,2	56,1	37,2	35,1	36,0	51,1	14,5	13,9	14,4	15,2	346,7	352,9	350,4	383,6
Nærings- og handelsdepartementet	336,5	354,6	338,4	318,9	351,4	376,3	404,9	422,4	1205,4	1278,2	1173,5	1151,5	492,4	496,5	455,0	482,7	75,7	76,4	88,0	110,7	2461,4	2581,9	2459,8	2486,1
Sosial- og helsedepartementet	0,9	1,1	1,3	0,5	0,8	0,1	1,9	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	1,7	1,2	3,7	1,1
Utenriksdepartementet	5,1	5,3	6,3	7,6	12,6	17,5	15,0	14,8	1,3	0,7	0,5	0,0	4,3	3,5	6,3	5,0	0,7	2,1	1,0	4,6	23,9	29,1	29,1	32,0
TOTALT	568,4	606,2	599,4	601,1	1003,9	1040,0	1074,7	1113,2	1408,5	1515,7	1453,7	1454,7	593,5	602,3	573,6	613,6	204,5	222,5	215,5	246,3	3778,8	3986,6	3917,0	4029,0

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.²⁾ Oppdragsinntekter omfatter ikke basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger, finansinntekter eller ekstraordinære inntekter.³⁾ Inkludert kommuner og fylkeskommuner.

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 11 Basisfinansiering etter ansvarlig departement. 1997 - 2000 Mill. kroner ^{1) 2)}

Ansvarlig departement	1997	1998	1999	2000
Barne- og familiedepartementet	13,9	14,2	16,6	16,9
Forsvarsdepartementet	154,8	162,5	163,1	163,4
Fiskeridepartementet	14,3	14,7	22,5	31,4
Kommunal- og regionaldept.	61,6	59,4	66,4	62,2
Kirke-, utdannings- og forskningsdept.	58,4	60,2	72,1	75,5
Landbruksdepartementet	123,7	122,7	128,4	127,4
Miljøverndepartementet	79,6	79,6	79,2	79,6
Nærings- og handelsdepartementet	226,0	256,6	246,9	261,7
Sosial- og helsedepartementet	8,0	8,2	8,0	8,3
Utenriksdepartementet	8,5	9,0	9,0	9,0
TOTALT	748,8	787,3	812,1	835,4

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Basisfinansiering omfatter grunnbevilgning og strategiske instituttprogrammer (SIP).

Nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Tabell 12 Nøkkeltall etter Forskningsrådets budsjett- og rådgivningsansvar. 2000 ¹⁾

	Totale inntekter ²⁾	Driftsresultat	Basisbevilgning			F.rådets andel av totale inntekter	Driftskostnader ³⁾		Årsverk				Antall som arbeider med dr.grad ⁴⁾	Avlagte dr.grader ⁵⁾
			Grunnbevilgning	Strategiske instituttprogram	Andel av totale innt.		Totalt	Herav utført av andre	Totalt	Herav kvinner	Forskere /faglig pers.	Herav kvinner		
Forskningsrådets ansvar	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr	Prosent	Prosent	Mill. kr	Mill. kr	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall
Budsjettansvar	4358,3	34,5	308,2	229,3	12%	25%	4179,5	170,8	5325	1895	3503	943	549	97
Rådgivningsansvar	1167,5	10,5	158,9	138,9	26%	9%	1155,8	9,7	1465	559	824	197	147	37
TOTALT	5525,9	45,0	467,1	368,2	15%	21%	5335,2	180,4	6790	2454	4327	1140	696	134

¹⁾ Regnskapstallene for 2000 er basert på foreløpig regnskap.

²⁾ Inkludert finansinntekter og ekstraordinære inntekter.

³⁾ Det kan være ulike prinsipper for regnskapsføring av kostnader ved eget institutt og kostnader ved arbeid utført av andre. Det er derfor problematisk å sammenligne instituttene på dette punkt.

⁴⁾ Antall personer - dr.gradssitpendiater og andre - som arbeidet på en dr.grad i 2000.

⁵⁾ Avlagte dr.grader i 2000 der instituttet har bidratt med veiledning.

Vedlegg 3

Brev med spørreskjema og veiledning

I tillegg til skjemaet ber vi om en liste over vitenskapelige artikler publisert i tidsskrifter med referee i 2000. Listen bør inneholde artikkelens tittel, navn på forfatter(e), tidsskrift, utgave og eventuelle andre aktuelle opplysninger.

Skjemaet fylles fortrinnsvis ut elektronisk, men kan også fylles ut på papir.

Elektronisk versjon av skjemaet (Excel-format) kan lastes ned fra NIFUs internett-sider (<http://www.nifu.no/foustat/>). Skjemaet kan også fås på diskett ved henvendelse til NIFU. Utfylt skjema sendes til NIFU som vedlegg til e-post til adressen foustat@nifu.no, på diskett, eller i papirversjon.

Svarfrist 1. mars 2001.

Vennlig hilsen
for NIFU

Kirsten Wille Maus

Stig Slipersæter

Vedlegg:

Skjema for rapportering av nøkkeltall for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter
Veiledning for utfylling av skjemaet.
Vedlegg til veiledningen: "FoU-statistikk"

Norges forskningsråd: Skjema for innhenting av nøkkeltall for forskningsinstitutter 2000

Instituttets navn:	Tlf.	Faks:
Kontaktperson:	E-mail:	

1 Instituttets økonomi

Alle beløp oppgis i 1000 kr.

1.1 Basisbevilgninger og andre generelle bevilgninger

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringstype	Finansieringskilde	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Grunnbevilgning					
Strategiske instituttprogrammer (SIP)					
Sum basisbevilgning		0	0	0	0
Andre generelle midler over statsbudsjettet					
Sum basisbevilgning og andre generelle midler		0	0	0	0

1.2 Andre driftsinntekter (inkl. programmer, prosjekter, oppdrag, konsulenttjenester, nasjonale tjenester etc.)

Spesifiser finansieringskildene der det er aktuelt og beløp for hver kilde. Under departementene oppgis også midler fra underliggende etater, f.eks SFT under Miljøverndept. (Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Finansieringskilde	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Norges forskningsråd				
Departementer og underliggende enheter				
Fiskeridepartementet				
Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet				
Kommunal- og regionaldepartementet				
Landbruksdepartementet				
Miljøverndepartementet				
Nærings- og handelsdepartementet				
Olje- og energidepartementet				
Samferdselsdepartementet				
Sosial- og helsedepartementet				
Utenriksdepartementet				
Andre departementer, spesifiser				
Sum departementer og underliggende enheter	0	0	0	0
Kommuner/fylkeskommuner				
Næringslivet				
Industri				
Oljeselskaper				
Øvrig næringsvirksomhet				
Sum næringslivet	0	0	0	0
Utlandet				
EU-kommisjonen				
Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd				
Øvrige internasjonale organisasjoner				
Utenlandsk næringsliv				
Utlandet forøvrig				
Sum utlandet	0	0	0	0
Andre ordinære driftsinntekter, spesifiser kilde				
Sum andre driftsinntekter	0	0	0	0
Andel av andre driftsinntekter som var sikre pr 31.12.2000				

1.3 Driftskostnader (eksklusive direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre)

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Lønn og sosiale kostnader				
Andre driftskostnader				
Avskrivninger				
Sum driftskostnader	0	0	0	0

1.4 Direkte prosjektkostnader og kostnader ved faglig aktivitet utført av andre

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Direkte prosjektkostnader ved eget institutt				
Kostnader ved faglig aktivitet utført av andre institusjoner, institutter, bedrifter mv				
- utført i Norge				
- utført i utlandet				
Sum direkte prosjektkostnader	0	0	0	0

1.5 Driftsresultat

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Sum driftsinntekter (sum 1.1 og 1.2)				
Sum driftskostnader (sum 1.3 og 1.4)				
Driftsresultat (driftsinntekter - driftskostnader)	0	0	0	0

1.6 Finansinntekter og finanskostnader

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Finansinntekter				
Finanskostnader				
Netto finansresultat	0	0	0	0

1.7 Ekstraordinære inntekter og kostnader

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Ekstraordinære inntekter				
Ekstraordinære kostnader				
Netto ekstraordinære inntekter/kostnader	0	0	0	0

1.8 Årets resultat

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Årets resultat (sum 1.5, 1.6 og 1.7)	0	0	0	0

1.9 Investeringskostnader

	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Investeringskostnader: Utstyr, instrumenter o.l.				
Investeringskostnader: Nybygg, anlegg, tomter o.l.				
Sum investeringskostnader	0	0	0	0

1.10 Disponering av grunnbevilgningen

Aktivitet	Endelig regnskap 1999	Foreløpig regnskap 2000	Budsjett 2001	Plantall 2002
Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling				
Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv.				
Vitenskapelig utstyr				
Sum grunnbevilgning	0	0	0	0

1.11 Instituttets prosjektportefølje i 2000

Størrelse (i 1000 kr) for prosjektet som helhet	Antall prosjekter i 2000	Totalbeløp 2000
0 - 100		
101 - 500		
501 - 2000		
2001 og over		
Sum	0	0

2 Instituttets personale (årsverk, tilgang, avgang mm)

2.1 Årsverk utført av instituttets personale

	2000		Budsjett 2001	Plantall 2002
	Menn	Kvinner		
Antall årsverk utført av forskere og annet faglig personale				
Antall årsverk utført av andre ansatte				
Sum årsverk	0	0	0	0

2.2 Dr.grader

	2000		Budsjett 2001	Plantall 2002
	Menn	Kvinner		
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet med dr.grad				
Antall dr.gradsstipendiater med arbeidsplass på instituttet				
Antall andre (ikke stipendiater) som arbeider med dr.grad				

2.3 Avgang og tilvekst av forskere og annet faglig personale

	2000		Budsjett 2001		Plantall 2002	
	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)	Avgang (antall)	Tilvekst (antall)
Næringslivet						
Universitet og høyskole (unntatt nyutdannede)						
Andre forskningsinstitutter						
Offentlig virksomhet						
Utlandet						
Nyutdannede						
Annet (inkl. avgang for aldersgrensen)						
Sum	0	0	0	0	0	0

2.4 Årsverk utført ved annen institusjon av forskere og annet faglig personale ansatt ved instituttet 2000

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/ høyskole	Annet forsknings- miljø
Antall årsverk utført ved A, B eller C av personer i faglig hovedstilling ved instituttet og med			
- bistilling ved A, B eller C			
- arbeidsplass ved A, B eller C			

2.5 Årsverk utført ved instituttet av forskere og annet faglig personale ansatt ved annen institusjon 2000

	A	B	C
	Næringsliv	Universitet/ høyskole	Annet forsknings- miljø
Antall årsverk utført ved instituttet av personer med faglig hovedstilling ved A, B eller C og med			
- bistilling ved instituttet			
- arbeidsplass ved instituttet			

3 Resultater av FoU-virksomheten (publisering, konferansedeltakelse, patenter mm.)

3.1 Publisering og formidling 2000

KATEGORI	Antall
Artikler i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter med referee	
Artikler i norske vitenskapelige tidsskrifter med referee	
Fagbøker, lærebøker eller andre selvstendige utgivelser	
Kapitler eller artikler i bøker, lærebøker, konferanserapporter, allmentidsskrifter	
Rapporter i egen rapportserie	
Rapporter i ekstern rapportserie	
Rapporter til oppdragsgivere	
Foredrag/fremleggelse av paper/poster	
Populærvitenskapelige artikler og foredrag	
Ledere, kommentarer, anmeldelser, kronikker o.l. publisert i tidsskrift, dagspresse	

3.2 Konferanser, seminarer o.l. der instituttet har vært medvirkende som arrangør 2000 (kun konferanser o.l. med varighet en hel dag eller mer tas med)

Antall konferanser	
--------------------	--

3.3 Patentsøknader 2000

	Norge	Utlandet
Antall innsendte patentsøknader		

3.4 Meddelte patenter 2000

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Betegnelse	Land

3.5 Lisenser solgt i 2000

Antall nye lisenser solgt	
Inntekter fra lisenser i 2000 (i 1000 kr.)	

3.6 Nyetableringer med utgangspunkt i instituttets virksomhet 2000

(Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Bedriftens, virksomhetens navn	Bransje	Antall ansatte pr. 31.12.2000

4 Samarbeid med andre institusjoner, bedrifter mm.

4.1 Veiledningssamarbeid med universiteter og høyskoler 2000

	Antall
Antall ansatte i hovedstilling ved instituttet som har vært veiledere for hovedfags-/dr.gradskandidater i 2000	
Antall avlagte dr.grader i 2000 der instituttet har bidratt med veiledning	
Antall hovedfags-/diplomstudenter med arbeidsplass ved instituttet	

4.2 Samarbeid med universiteter eller høyskoler om prosjekter som omfatter FoU 2000

	Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet 2000
Norske universiteter og høyskoler	
Utenlandske universiteter og høyskoler	
Sum	0

4.3 Samarbeid med næringsliv om prosjekter som omfatter FoU 2000

	Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet 2000
Norsk næringsliv	
Utenlandsk næringsliv	
Sum	0

4.4 Samarbeid med andre forskningsmiljøer (institutter ol.) om prosjekter som omfatter FoU 2000

	Prosjektomfang i årsverk utført ved instituttet 2000
Norske miljøer	
Utenlandske miljøer	
Sum	0

4.5 Felles utstyrsanskaffelser med universiteter og høyskoler 2000

(Kun anskaffelsesverdi over 1 mill kr. tas med. Sett inn flere rader/linjer hvis nødvendig.)

Utstyrsbetegnelse	Totalkostnad	Instituttets andel av kostnaden

4.6 Internasjonal prosjektfinsiering 2000

Prosjekttype	Antall prosjekter	Instituttets del av prosjektenes samlede økonomiske ramme (i 1000 kr), herav:		
		beløp finansiert av internasjonale kilder	egenfinansiering	annen finansiering
EU-prosjekter				
COST-prosjekter				
EUREKA-prosjekter				
Nordisk Ministerråd				
OECD-prosjekter				
FN-prosjekter				
Verdensbanken				
Andre prosjekter				
Sum	0	0	0	0

4.7 Utenlandske gjesteforskere ved instituttet 2000

Kun opphold over 2 mnd tas med.

Fra land/region	Antall gjesteforskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum gjesteforskere	0	0

4.8 Forskere og annet faglig personale i hovedstilling ved instituttet med opphold ved utenlandsk forskningsinstitusjon 2000

Kun sammenhengende opphold over 2 mnd tas med.

Til land/region	Antall forskere	Antall måneder opphold i alt
Norden		
EU, ekskl. Norden		
Europa forøvrig		
USA		
Canada		
Asia		
Annet		
Sum utenlandsopphold	0	0

5 Instituttets forskning og utviklingsarbeid (FoU) 2000

Mens del 1-4 i spørreskjemaet omfatter hele instituttets virksomhet er dette spørsmålet konsentrert om den delen av instituttets FoU-aktivitet slik denne er definert av OECD.

Svaret på dette spørsmålet vil utelukkende bli benyttet til statistiske formål ved NIFU.

Vi ber derfor om at kontaktperson, tlfnr, osv. også oppgis her.

Instituttets navn:	Tlf.	Faks:
Kontaktperson:	E-mail:	

5.1 Forskning og utviklingsarbeid (FoU) i instituttets totale aktivitet i 2000

Anslå etter beste skjønn hvor stor andel av instituttets egenutførte virksomhet, (målt i årsverk, driftskostnader el) dvs eksklusive aktivitet som er utført av andre, som var å regne som forskning og utviklingsarbeid (FoU). Ressurser til administrasjon og ledelse av FoU skal også regnes som FoU. Når det gjelder avgrensning mot annen beslektet virksomhet viser vi til vedlegget "FoU-statistikk" pkt A. Ytterligere hjelp ved avgrensningen kan fås ved å studere "Utdrag fra OECDs Frascati Manual i norsk oversettelse" som fulgte vedlagt rapporterings skjemaet for 1997. Flere eksemplarer av utdraget fra manualen kan fås ved henvendelse til NIFU.

Andel av instituttets virksomhet i 2000 som var forskning og utviklingsarbeid (FoU):	prosent
--	---------

6 FoU-virksomhet i forhold til langtidsplanen for landbruksforskning

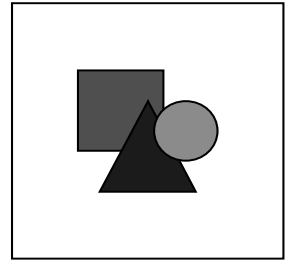
Spørsmål 6.1 skal bare besvares av følgende institutter:

Institutt for akvakulturforskning (AKVAFORSK)
Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning (Fiskeriforskning)
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Norsk institutt for næringsmiddelforskning (MATFORSK)
Norsk institutt for planteforskning (PLANTEFORSK)
Norsk institutt for skogforskning (NISK)
Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK)
Senter for bygdeforskning (SFB)
Senter for jordfaglig miljøforskning (JORDFORSK)
Veterinærinstituttet

6.1 FoU-områder innen landbruksforskning 2000

Anslå etter beste skjønn hvordan instituttets egenutførte FoU-virksomhet i 2000 fordelte seg på følgende områder.

FoU-område	Fordeling (%)
Matvarekvalitet og sikkerhet	
Verdiskapning basert på skog	
Alternativ landbruksbasert næringsutvikling	
Driftsformer, produksjonssystemer og arealbruk	
Samfunnsforskning knyttet til bygder i omstilling	
Andre	
Sum	100 %

Veiledning

Nøkkeltall / årsrapportering for institutter som omfattes av Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter

2000

Kontaktpersoner:

Institutter under Området for kultur og samfunn:

Bo Sarpebakken, tlf 22 59 51 63, e-post: bo.sarpebakken@nifu.no

Institutter under Området for miljø og utvikling, Området for bioproduksjon og foredling
og Området for medisin og helse:

Stig Slipersæter, tlf 22 59 51 81, e-post: stig.slipersater@nifu.no

Institutter under Området for naturvitenskap og teknologi:

Lars Nerdrum, tlf 22 59 51 48, e-post: lars.nerdrum@nifu.no

Ferdig utfylt skjema returneres til:

NIFU

**Hegdehaugsv. 31
0352 Oslo**

**eller som vedlegg til e-post til adressen:
foustat@nifu.no**